

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

КРАЉЕВО

ГОДИНА XLVII

БРОЈ 2114

10. ФЕБРУАР 1994.

ЦЕНА 20 ПАРА

ДЕЖУРНИ СТУБАЦ

МАСАКР

Најдрња хроника крвавог пира у политичком галиматјасу услијаног босанског понца допуњена је недељним масакром недужног становништва на сарајевској пијаци Маркале. Без обзира да ли је у том злочину убијено 68 а рањено око 200 нападених грађана Сарајева муслиманске вероисповести, како тврде муслимански извори, или двадесетак уз вешту режију према информацијама, тумачењима и коментарима друге зарањене стране, ужасава и сама основана претпоставка да је по којој планиран, режиран и изведен зарад сулудих замисли неке малобројне излуделе политичке олигархије. За остварење таквог циља и један људски живот је превисока цена за разумна човека. И у времену тоталног апсурда, лична и интимна несрећа великог броја људи и породица, морални аспект и свакодневни људски хуманизам доживљавају ових дана још један пораз и трагедију, а злочин постаје тек методолошки аксиом за техничко и војно кабинетско и медијско разматрање као предтекст реалне опасности од ракетирања српских упоришта.

Анализе доспевају успешно у најзабитија становишта људске начете и нездраве стране подсвести, да сваки лаик брани или напада становишта да ли је могуће да је минобачачки убилачки пројектил упућен са Пала, а дилеме да ли је коришћен евентуално спорогорећи штапин и класична детонаторска капсула № 8, или електрично иницирање, витезит, тротил или пластични експлозив постају тек теме у зависности од општа војне упућености саговорника.

Упркос свему, неспорно је уколико је ракетни хитац испућен и упућен из артиљеријског оруђа било с које стране, да нишанцији војно стручно посматрано ваља одати признање због несумњиве прецизности низ прве, али, после првог задовољства због тачности, занима ме шта се даље одвијало у мислима и сновима налогодавца и нишанције?

Д. Вукићевић

СТАЛНИ СПОНЗОРИ ИБАРСКИХ НОВОСТИ

»Електроник дата«, »ИТФ«, »Јастребар«, »Комино трејда«, »Лопатница«, »Машинаца«, »Гепард«, »Нови колектив«, »Бобаник«, »Триора«, »Метал сервис«, »ДС«, »Амига«, »СД Комерца«, »Гентекс«, Јукоми«, »Назарета«, »Јанхари«, »ГМС«, »Будућност«, »Пољопроект«, »Грађевинар«, »АДС«, »Коло-сеум«, »Б Компани«, »Елвотерма«, »Кеопс«, »Дрвопласт«
»Зенит Лизинг«

СА СЕДНИЦЕ ИЗВРШНОГ ОДБОРА СО КРАЉЕВО

ЈЕФТИНИЈИ ЂАЧКИ ПРЕВОЗ

Пошто су обезбеђени сви неопходни услови, пре свега гориво за грејање и превоз ученика са попустом, настава у основним и средњим школама на подручју општине тече нормално према наставним плановима и програмима – закључено је на прејучерашњој седници Извршног одбора Скупштине општине Краљево.

На седници је одлучено да месечне карте за превоз основаца и средњошколаца коштају према километражи са попустом од 44 до 77 одсто. Тако ће месечна карта за релацију до 4 км од школе коштати 15 нових динара, од 5 до 8 км – 25 дин., од 9 до 11 км – 32 дин., од 12 до 15 км – 40 дин., од 16 до 20 км – 45 дин., од 21 до 30 км – 50 дин., од 31 до 40 км – 55 дин. и за удаљеност већу од 40 км – 60 динара.

– Мислим да је ово велики и реалан уступак Аутоtransportа јер смо дали најниже цене карата за превоз основаца и средњошколаца испод којих даље не можемо ићи. Имамо велики проблем са горивом кога нема довољно, а сви знају и каква су примања запослених у овом предузећу. Но и поред тога Аутоtransport ће учинити све како би решио и проблем превоза инвалида којих има око 500 – изјавио је после седнице Извршног одбора Зоран Јабланић, директор краљевачког Аутоtransportа.

М. К. – С. Д.

ПОЧЕЛО ДРУГО ПОЛУГОЂЕ

КРАЈ НАЈДУЖЕГ РАСПУСТА

Школско звоно у понедељак у осам огласило је крај најдуже зимског распуста у послератној историји школства. Истина, распуст није био планиран у оволиком трајању, али сила Бога не моли: због необезбеђеног грејања, ферије су трајале шест пуних недеља – саопштено је у Министарству просвете. Друго полугође је почело, али проблем грејања у појединим школама још није решен, или бар не

стабилно решен. Већина школа, које се греју на лож-уље, добиле су гориво за два-три дана а за даље – обећања да ће се нешто решити. Наставак рада школа прате и остали проблеми са којима је завршено прво полугође, а од њих поменимо само превоз ученика и наставника.

(Опширније на 7. страни)

Ј. П.

ПОРЕЗИ ЗА ТЕКУЋУ ГОДИНУ

ОЧЕКУЈУ СЕ МАСОВНИЈЕ УПЛАТЕ

• Од 61.000 пореских обвезника у краљевачкој општини пореске обавезе за први квартал уплатио тек сваки пети • Такса за предузећа и фирме плаћа се у два дела најкасније до краја јуна • Ко се ослобађа плаћања пореза? • Покретне благајне у Ушћу и Студеници

У другој половини јануара Влада Републике Србије усвојила је више уредби којима је омогућила адекватне промене у пореском систему прилагођавајући га актуелном тренутку. Уредбама се пре свега подржава програм економског опоравка земље, увођење конвертибилног динара и спровођење реализијег опорезивања ради обезбеђивања довољног обима средстава за друштвену надградњу и одговарајуће социјалне програме.

– Највише промена учињено је у области опорезивања промета производа и услуга, истиче Ђурђе Тешић, руководилац општинске службе Управе прихода. Доношењем одговарајуће уредбе напуштен је ранији систем опорезивања само крајње потрошње, који је условљавао да општа стопа пореза на промет производа буде реално висока – чак 44 одсто. Уместо тога, лагано се уводе тековине тзв. ВАТ-овог система опорезивања, који се примењује у савременим тржишним економијама, тако да се у свим фазама од производње до промета и потрошње плаћа порез. Ослобођена је плаћања пореза на промет производа само »прва рука«, односно када трговинско предузеће или радње продају робу ради даље производње или прераде, али под условом да је претходно робу директно набавио од произвођача или увозника. Трговинско предузеће или радња може продати робу без плаћања пореза на промет само трговини на мало. Према томе, бесконачне препродаје а да се роба не помера

са места у чему смо истина били вешти, више се не исплати, јер ће се за сваку препродају плаћати порез. Овакво опорезивање у свакој фази промета осим у првој, омогућило је да се смањи општа стопа пореза на 25 одсто, што је условило и снижавање цена.

Посебну новост у опорезивању чине акцизе, односно обавезе произвођача или увозника да кад продају или увозе тзв. луксузне монополске производе уплате порез који се креће од пет до сто одсто на вредност производа. Акција је уведена на деривате нафте, дуванске прерађевине, алкохолна пића, козметичке производе, злато и друго.

– Обавеза уплата акциза, објашњава Тешић, истекла је трећег фебруара и по том основу уплаћена су у државни буџет значајна новчана средства. Те уплате акцизе посебно су биле велике у градовима где се налазе произвођачи дувана, алкохола, златног накита и слично. На тај начин, већ код произвођача су заплаћене знатне суме новца на име пореза на наведене производе, уместо досадашњег законодавног решења које је омогућавало да се раним препродајама затури траг у промету луксузних и других производа.

опорезивање за први квартал

У области плаћања пореза на имовину, пореза на доходак од пољопривреде и пореза на доходак од самосталног обављања

привредне делатности такође су учињене одређене корекције доношењем одговарајуће уредбе. Тако је утврђена обавеза код ових врста пореза да се до половине фебруара за први квартал текуће године уплате порези, тако што ће се прошлогодишње задужење за једнократно плаћање ових пореза помножити са коефицијентима: код пореза на пољопривреду 0,0001, пореза на дохода од самосталног обављања привредне делатности 0,00002 и пореза на имовину 0,00003.

Према речима Тешића, грађанима се неће достављати посебно пореско задужење, већ су они дужни да на основу прошлогодишњег задужења сами обрачунају и уплате порез. У селима краљевачке општине грађани се могу информисати у месним канцеларијама о висини пореских дажбина за први квартал.

(Наставак на 3. страни)

ДРВНО ИНДУСТРИЈСКО ПРЕДУЗЕЋЕ КРАЉЕВО

• Најстарији произвођач у Југославији обезбедио је разноврстан асортиман намештаја у својим изложбено-продајним салонима по најповољнијим ценама: Краљево, ул. Карађорђева бр. 137; Рибница, ул. Излетничка бр. 47 и Фабрика паркета »Студеница« у Ушћу
• ЈАСЕН - модерни ентеријери, инжењеринг, резана грађа и паркет

радници захтевају активирање капацитета

Штрајковима је, бар за извесно време, изгледа одзвонило у највећем краљевачком колективу. Радници Магнохрома на Збору одржаном прошлог понедељка у Фабрици електротермичких производа, уместо за даље организовање штрајкова, определили су се да од директора и руководства Предузећа затраже што хитније покретање свих производних капацитета јер само у том виде излаз из постојеће ситуације.

У свим погонима ФЕПТА краљевачког Магнохрома производња се одвија у плашним оквирима. Током наредних дана биће произведено још 1440 ТА-нећи од 3,5 киловата и 152 нећи од 5 киловата. Због недостатка вентилатора, даља производња ТА-нећи је нествесна. Производња бојлера се одвија према плану, упркос недостатку лимана.

Р. Б.

ције. То истовремено подразумева и активирање великих људских потенцијала, а и стављање у функцију свих инсталираних капацитета у производњи. Ово је само један, од укупно два предложена захтева, које је радницима на збору презентирао председник Синдиката «Магнохрома» Ђорђе Аџековић. Сви су наравно једногласно прихватили, уз обавезу да сваки радник да свој пуни допринос њиховој реализацији.

Издајамо групу захтева који се односе на кадрове. Тако се посебно инсистира на кадровским променама које ће допринети оживљавању производње, већој економској стабилности предузећа и свих уписаних. У вези са тим је и захтев за стимулативним награђивањем креативног и иновативног рада, као и за квалитетно обављање посла. Таквим односом створиће се и услови за постепени повратак радника са плашењем одсуства. Захтева се исплата плата до 15-ог у месецу у складу са колективним уговором и резултатима производње и реализације. Такође се тражи и потпуно спровођење радне и технолошке дисциплине на свим радним местима, и потпуно спречавање криминалних радњи и лоповлука. Конкретни захтеви постављени су директору предузећа и Радничком савету, као управном органу Магнохрома.

Верује се да ће испуњењем тражених захтева на дужи период бити регулисана економско-социјална заштита уписаних у Магнохром. Наравно, основни предуслов за све ово су материјалне могућности предузећа. О томе ће раднике информисати директор Индустије, од кога се очекује и максимална подршка и ангажовање у складу са његовим правима, дужностима и овлашћењима.

Збор радника је такође одлучио да Штрајкачки одбор остане у саставу Синдиката, који ће га по потреби ангажовати. Синдикат у Магнохрому ће са своје стране стално инсистирати на спровођењу захтева и о томе обавештавати синдикално чланство.

Д. Павловић

повећати производњу, ускладити цене

• Настављајући да бележимо оцене и мишљења привредника о новом економском програму и његовој почетној реализацији у овом броју објављујемо оцене Данила Ивановића, председника Регионалне привредне коморе у Краљеву •

— Наши привредници су прихватили овај програм и почели од свег срца да га спроводе. Међутим, ту су се испољиле и неке слабости које онемогућавају да производња почне да расте, а без пораста производње ни нове економске мере неће моћи да се реализују. Због тога ми у Комори имамо неколико значајних примедби на начин спровођења програма баш у области производње на нашем подручју. Има доста предузећа која су се врло брзо организовала да повећају производњу. Данас на нашем подручју имамо фирми које користе производне капацитете са близу 90 до 100 одсто а да пре ових мера нису могле да раде. Међутим, има и доста фирми које не могу да тако из једног дужег застоја одмах пређу на већу производњу. Због тога настојимо свим силама да са представницима таквих предузећа обавимо разговор и да им помогнемо да што пре изађу из тог зачараног круга у којем су се нашли.

— Оно што посебно смета и што је једна од највећих кочица у спровођењу програма је што се наше пословне

банке нису уопште организовале за спровођење програма. Отуда је и револт грађана у вези са заменом девиза за динаре огроман јер се првих дана десило у Краљеву, Чачку, Н. Пазару и другим градовима да грађани нису могли да замене марке за динаре. То је велика срамота па ако хоћете и саботажа спровођења програма јер је нехотично да исмо хтели да узмемо девизе од грађана нако знамо да код њих, према проценама, има преко две милијарде марака. Тако се дого-

дило да грађани нису били у могућности да марке које су раније куповали дају држави за динаре и измире своје обавезе за порез, струју, телефон, комуналије...

— Добро је што су са реализацијом програма поједине цене почеле драстично да падају чак и за 60 до 70 одсто код појединих производа. То, међутим није довољно јер код појединих производа и услуга цене и даље треба да падају до реалног нивоа који би могле да прате и финансијске могућности, односно куповна моћ наших грађана. Није добро што је држава преко својих предузећа драстично повећала своје цене. На пример, пошта је своје цене за други део јануара повећала чак за 120 пута (не 120 процената) тако да су фирме које су плаћале 100 динара сада требале да плате 12.000 динара. То је изазвало огроман револт и грађани и привреде. Ми имамо велике примедбе на такав однос и тражимо да влада хитно интервенише. Слично се десило и са струјом, осталим комуналијама, тако да су грађани дошли у врло тежак положај јер немају могућности да плате тако драстично повећане цене. Зато сматрамо да ћемо ако, држава у најскорије време не интервенише и ове цене не усклади, доћи у веома тежак положај и нећемо моћи да спроведемо нови економски програм.

С. Д. — С. Р.

ЗБИВАЊА НА ТРЖИШТУ: ТРГОВЦИ ПОЈЕФТИНИЛИ КОЛИКО СУ МОГЛИ

на реду су произвођачи

• Промет и даље веома мали • Продавнице снабдевеније, а касе све празније • Купци прижељкују још већа снижења • Пазарење и «на личну карту»

Још није прошао ни наш «месечни» месец са њим, а проблеми су већ почели. Није, наравно, проблем у том нашем супер-динару самом, већ у томе што га нема довољно у новчаницима. За две и по недеље дошао је у руже већини запослених, али грађанима су ових дана уручени и, у односу на раније, високи рачуни за комуналне и стамбене услуге, струју и телефон и-буџетари су се испразнили. Празне

се прошле недеље деце патике могле пазарити за 3,5 динара, женске сандале за седам, а ципеле и патике за двадесетак динара.

Погодности при куповини одеће огледају се у могућности куповине на рате, а у «Јумку» постоји и 20 процена попушта за готовинско плаћање. Нека већа појефтинјења очекују се тек са појавом сезонске, летње текстилне робе. Зашимљив је зато пример ДП

како ли су тек изгледале ове цене пре снижења?

Има и јефтенијих фрижидера: у «Гвождару» где се роба продаје на три рате, а за готовинско плаћање се обезбеђује попуст до 10 процената, фрижидер домаће производње стаје 890 динара. За «месереван» треба одвојити 320 динара.

И из «Јасена» најављују снижење за 50 одсто и могућност куповине на рате. У робној кући за опремање стана «Јасен» где гарантура «Микелаићелок» (просечна цена) стаје 2095 динара, лежњи кривац 370, а сет од три дрвена столица 360 динара трговци у цали кажу да народ само гледа и пита за кредит, али да није утањачено који би им више одговарао — онај на 30 или 40 година.

Робна кућа «Београд» је тренутно најлошије снабдевена, мада и ту очекују да се ускоро колико-толико попуне сабласно празни рафови. Овде чајна кобасица кошта 15,6 а ребра 11,3 динара, док у продавници БИМ «Славније» чајну можете пазарити за 12,59 а сува ребра за 6,67 динара. Најјефтинија је салама «ингерњача» која стаје 3,36 динара и, чини се, лошег је квалитета.

«Тргопромет» није поново снижавао цене, али је добио нове количине робе. Лимун је јефтинији него у приватним радњама (2,5 динара), јаја су скупља него на пијаци (0,25 динара), килограм салате од развог поврћа стаје од 2,60 до 5,40 динара, газирани сокови су 2,5 динара (у приватним радњама се могу паћи и за 80 пара), килограм пржене кафе — 14 динара (у приватним пројекцијима кафе се продаје за осам динара).

Да би роба нашла купца чини се, морала би да има цену нижу и од произвођаче. Просечан купац са реално малом платом прижељкује изгледа баш то немогуће, мада унапред зна да то ни Љубиша Трговчевић својом «јагијом» не би успео да нам омогући. Дакле, или већа плата (онст немогуће), или куповина «на личну карту» коју депонујете у касу власника радње све док не postanete платежно способни. То је најновији вид куповине који се некада звао вересија, а сада и од стране купаца, и од стране приватног власника једноставно «дај шта даш». Од нечега мора да се живи, нешто мора да се ради.

М. Милковић

НСКОРО ЗАБОРАВЉЕНА СЛИКА: ОБАВЕШТЕЊЕ О СНИЖЕЊУ ЦЕНА У ИЗЛОГУ КРАЉЕВАЧКЕ ПРОДАВНИЦЕ

су и касе у трговинама. Роба појефтинјење, али просечан купац и даље завирује у излог надајући се новим снижењима. Њему је и са сниженим ценама већина артикала прескупа.

Трговци кажу да су учинили све што су могли: смањили маржу, почели да у границама својих могућности врше продају на рате, а да сада за неко ново снижење могу да буду заслужни само произвођачи. Произвођачи, пак, говоре о високим ценама репроматеријала и заговарају кредитирање привреде. Став креатора новог економског програма је, међутим, јасан и изричит: тих кредита даље — нема.

Има наравно и оних који су своју рачуницу нашли управо у снижавању цена. Обућа је појефтинила у «Фрушској гори» за 15 процената (ту се може пазарити и на два чека), у «Обући» до 40 одсто, а још се прича о редовима због појефтинјења у «Кошташ» где су

«Стотекс» које је, да би дошло до нових динара за плате својих радника, прошлог петка у продавници «Центар» снизило цене за 30 до 70 одсто. За само један дан у касу поменуто радње слило се 2000 динара, а за претходних десет дана примене нових мера «Стотекс» је у двадесетак продавница имао пазар од 1500 динара.

Трговци се жале на банке реинститирајући да се, у циљу повећања промета, повећа износ по чеку (сада је то пет динара). У «Симпу» су снизили цене за 16 до 40 одсто, а за готовинско плаћање омогућују додатних 20 (за белу технику) и 25 одсто попушта (за намештај). Двосед (без попушта) кошта 737 динара, регал «Версај» 2337, јефтенија спаваћа соба 2667, (само за њу било би потребно 534 чека), а италијанска «Коринто» и целих 14.936 динара. Фрижидери «Иглис» коштају од 1522 до 3210 динара. Потенцијални купац може само да гледа и да се пита

ОЧЕКИВАЊА ОД НАСТАВКА РАДА РЕПУБЛИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

како постићи договор?

И после шест радних дана процес конституисања Скупштине Републике Србије није окончан. До закључења овог броја листа само су верификовани посланички мањини и изабран председник Скупштине. Да ли ће доћи до договора шефова посланичких клубова, било је питање које је протеклих дана привлачило изузетну пажњу политичке јавности. Пред наставак скупштинског рада забележили смо мишљења и очекивања краљевачких републичких посланика у вези са постизањем договора владајуће партије и опозиционог блока.

СЛОБОДАН ДУГАЉИЋ, Социјалистичка партија Србије:

— Мислим да нема више никаквих ваљаних разлога да до компромиса не дође. То је значајна претпоставка да би се Скупштина окренула решавању оних кључних питања из своје надлежности. Спровођење програма привредног опоравка земље је наш приоритетан задатак. Опозицији је попућено руковођење у врло важним одборима као што су народна одбрана, пољопривреда и још 11 других, затим потпродесничка

места и мислим да нема места незадовољству и скупштинској блокади.

АЦО ГАЈИЋ, Српска радикална странка:

— До договора ће тешко доћи, јер оно што нуди Социјалистичка партија то су безлични политички ресурси. Српска радикална странка сматра да рад у одборима није власт већ је то обавеза. Иначе једино СРС није повукла свог кандидата за потпродесничку Скупштину Србије али ми ћемо то учинити ако остале опозиционе партије не дају своје кандидате... По мом мишљењу опструкцију скупштинског рада врши број «123» а не број «127».

МИЛЕ КОРИЋАНАЦ, Демократска странка:

— Ја верујем да ће шефови посланичких група постићи договор чиме ће бити омогућен несметан рад Републичке скупштине. Уверљав своје бираче да ће Демократска странка остати на линији својих програмских циљева и никаквих компромиса, ако се та одређења доводе у питање, не долазе у обзир.

Присрећно: М. Давидовић

НН 2114
10. 02. '94. 2

Лист за друштвено политичка питања у издању Јавног предузећа за информисање «Ибарске новости» — Краљево, Ул. Хајдук Вељкова 2/VI. Излази четвртак. Рукопис се не враћају.

Директор и гл. в. одг. уредник
РАДИНА
БОРЂЕВИЋ
Одговорни уредник
Слободан
РАЈИЋ
Технички уредник
Стојан
ПЕТКОВИЋ

Лист уређује редакцијски колегијум: Јелена Петровић, Миланко Даниловић, Драгољуб Обрадовић — Кошце, Зоран Бачаревић, Радмила Весковић, Бојана Малосављевић, Марија Лошчић, Милован Мисарић, Драган Вукићевић и Драган Бајковић. Фотографије: Милан Радовановић. Секретар редакције: Јован Поповић. Телефони: директор и главни и одговорни уредник 21-814, одговорни уредник 21-700, повизари 21-700 и 22-652. Огласи, комерцијална служба и рачуноводство 21-147. Писма и општа служба 22-979. Жиро рачун 61800-603-21 код СДК Краљево. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу бр. 413-01-203/91-01 од 14. 2. 1991. године, плаћа се порез на промет од три одсто.

Штампа и коректура: Офсет штампарница ГИПН «Слово» — Краљево, Војводе Степе 45, тел. (036) 332-312. Платарина плаћена у пошти 36200.

YU ISSN 0019-0977

казне веће од пореза

• Неуредни порески обвезници, уколико се не придржавају прописа, платиће казну која премашује износ укупног пореза за одређену делатност • Од увођења мера Савезне владе финансијски инспектори углавном упозоравају пореске обвезнике и делују превентивно

Изменом, осмишљавањем и усвајањем нових законских мера делокруг финансијске полиције није сужен, али ни ингеренције нису повећане. То је сажето за »ИН« рекао Томислав Жарчанин, руководилац службе финансијске полиције у Краљеву, замољен да прокоментарише улогу тог државног органа у склопу спровођења програма Савезне владе.

– После дужег времена, каже Жарчанин, примећено је да приватници редовно уплаћују дневни пазар у Служби за платни промет. И управо контрола евидентирања дневног промета је наш приоритетни задатак. Сачињен је оперативни план рада наше службе и ове прве дане спровођења мера, инспектори проводе на терену углавном са циљем да упозоре на неправилности, укажу на недостатке у раду и делују, дакле, пре свега превентивно.

У ове две недеље примене програма Аврамовићевог тима, после почетне неверице и сумњичења, сви трговци истакли су цене роба у новим динарима, али оперативни инспектори упозоравају да се наплата обавља и у странијој валути. Стога су за потребе пореских субјеката отворена благајна и за уплату пазара у девизама као краткотрајно прелазно решење док се у оптицају не пуште и динарски апоени у довољним количинама или већој номиналној вредности.

Доношењем нових прописа кроз ревалоризацију прецизиране су и казнене мере из надлежности

Републике. Ти износи су толики да најчешће премашују и висину пореза који се плаћа за одређену делатност. Према речима Жарчанина, инспектори ће по констатовању неправилности одмах подносити пријаве и инсистирати на доношењу одговарајућих казни.

– Сматрамо да ће финансијска полиција таквим односом битно утицати пре свега превентивно да се у пракси устали финансијска и пословна дисциплина пореских обвезника, истиче Жарчанин упозоравајући да ће се изрицати најригорозније казне за све који не евидентирају дневни промет робе и пазара и који не уплаћују редовно дневни пазар у Службу за платни промет.

Оперативни инспектори финансијске полиције утврдили су у овом истини кратком року примене мера да није ретка појава да се у »пословним« књигама налази једна а од купаца наплаћује друга и знатно виша цена роба. Такође се констатује да због недовољне количине новог новца у оптицају и сами порески обвезници често не својом кривицом крше закон, јер немају довољно новца да плате обавезе у случајевима када то није дневна обавеза.

Тако велики и свакодневно одговоран посао у краљевачкој општини обављају свега 18 оперативних инспектора, и ускоро ће служба бити комплетирана кадровски, тако да ће финансијски инспектори моћи да у року и квалитетно обављају своју дужност.

Д. В.

очекују се масовније уплате

(Наставак са 1. стране)
Осим тога, сви грађани могу на шалтерима Управе прихода сазнати све појединости и ту измирити своју пореску обавезу. Пореске обавезе могу се обавити и у пословним банкама.

– Због повећаног интересовања, објашњава Тешић, појачан је рад на шалтерима Управе прихода, а наша служба радиће продужено и суботом. Посебно уважавајући тешкоће са превозом наших суграђана из ушћанског краја, радници Управе прихода прошле недеље наплаћивали су порез у Ушћу. У недељу 13. фебруара, благајне ове службе радиће у Ушћу и Студеници, а преко месних канцеларија обезбедиће се уплате у Гокчаници, Рудну, Млачи и Боготовцу, а уплатница се неће наплаћивати. Тиме се не исцрпљују активности ове службе, јер ће у другим насељеним местима бити обезбедене покретне благајне.

јасне републичке таксе

У претходних десетак дана највише контроверзи, дилема и оспоравања изазвала је владина уредба којом се уводи посебна републичка такса за правна лица и предузетнике.

– Увођење ове таксе просто је преузело медијски простор осталим питањима из фискалне политике, објашњава Ђурђе Тешић, руководилац општинске службе Републичке управе прихода.

Под притиском реалних негодовања влада је изменила постојећу уредбу и приближила је неким реалним животним процесима. По измењеној уредби правна лица у области банкарства и осигурања плаћају таксу у износу од

10.000 динара, осим трговине на мало прехрамбеним производима, а у области електропривреде и ППТ услуга таксе се плаћају у износу од 5.000 динара.

– Остала правна лица плаћају таксу у износу од 1.000 динара. Трговинске, угоститељске, дуванске, стоматолошке радње и апотеке плаћају таксу у износу од 500 динара, а остали предузетници у износу од 100 динара. За средња и мала правна лица предвиђено је умањење наведених такси и то код средњих предузећа за петину, а малих за 40 одсто.

Предузећа и радње које су почев од 1993. године па до дана када треба да плате таксу били у стању мировања, као и новооснована предузећа и радње у 1994. години, плаћају знатно мању таксу, и то правна лица 100 динара а радње 20 динара.

– Уколико нису имали промета у ранијем периоду престанком правног лица, односно радње до краја фебруара ове године, ови субјекти ће бити ослобођени плаћања таксе, објашњава Тешић и наглашава да се такса може платити у две рате, и то прва рата до краја фебруара (за предузетнике крајњи рок је 31. март) а друга рата најкасније до краја јуна ове године.

Измењеном уредбом, дакле, учињено је низ побољшања, појашњења да се у одређеној мери изашло у сусрет и правним лицима која су само формално регистрована. Уредба о таксама, свакако, није оправдала и сва очекивања.

како се плаћа порез на промет производа и услуга

Пуно дилема у тумачењу створила је и Републичка уредба о по-

резу на промет производа и услуга. Руководилац Општинске управе прихода Ђурђе Тешић објашњава да се порез на железницу и даље наплаћује, затим додатни порез на »словеначке производе«. И даље су у примени ослобађања код опорезивања услуга предвиђена законом, порез на промет половних аутомобила је седам плус два одсто, независно између којих субјеката се врши промет, а разјашњено је и питање продаје из прве руке робе која се затекла на залихама у трговинама на велико. Трговац на велико може дакле, продати робу без плаћања пореза на промет само трговини на мало, а уколико се роба продаје на велико од стране трговине на велико другом предузећу, увек се плаћа порез независно од броја остварених промета.

Од 61.000 пореских обвезника у краљевачкој општини за први квартал пореску обавезу извршило је једанаест хиљада грађана и то су углавном мале уплате до четири динара. Реч је о порезу на имовину, углавном, а вероватно се очекује задњи рок за плаћање пореза од пољопривреде, радњи и предузећа. У првом кварталу, на основу свих пореских потраживања, за потребе буџета, у Краљеву би требало да се прикупи милијарду и четири стотине милиона динара.

У Општинској управи прихода истичу да се ипак најпотпуније информације могу добити у стручним службама и на шалтерима Управе.

Д. Вукићевић

2114 **ИН**
3 10. 02. '94.

ТЕРВЈУ

МАЛИША БОРИСАВЉЕВИЋ,

председник Привредног суда у Краљеву

ажурност у функцији привредног опоравка

Разговарао:
Слободан Рајић

– Упис правних лица у судски регистар у последње време из више разлога нашао се у центру пажње. Колико је правних лица тренутно регистровано у вашем Суду, каква је њихова структура и како се тај број кретао последњих година?

– У судски регистар овог Суда уписано је укупно око 19.500 правних лица. Од тог броја само приватних лица уписано је око 16.500, ту је и око 200 штеднишца и штедно-кредитних задруга, као и један мањи број предузећа у мешовитој својини од којих се неколико трансформисало у приватна предузећа у складу са постојећим законом. Највише правних лица уписано је за обављање трговинске и услужне делатности, туризма и угоститељства, занатства и грађевинарства, а најмање за делатности у области производње. Повећани упис правних субјеката у судски регистар поред осталог условљен је страхом од поштравања услова за упис по новим прописима, па је тако само у 1992. било 9.500, а у 1993. години чак 12.198 промена у регистру.

– Који су основни проблеми у регистрацији предузећа с обзиром на честе промене прописа, посебно после доношења појединих уредби из новог економског програма?

– Велики број субјеката из приватног сектора уписан је у регистар а да није отворио жиро-рачун није остварио неки промет. Због тога се сада обрађују Привредном суду за ликвидацију предузећа или припајањем неком другом предузећу, односно покушавају да ликвидирају фирму на неки други начин. Разлог су велике обавезе у плаћању таксе. Стога нам се у поступку ликвидације појавио већи број предлога за спровођење ликвидације. Код приватних

предузећа која нису отворила жиро-рачун и нису остварила промет а што су доказала у току поступка суд је након саслушања подносилаца захтева отварао и затварао ликвидацију и објављивао је у службеном листу са брисањем из судског регистра. Нормално, уз одговарајуће трошкове од 20 нових динара на име судских такси и

60 динара на име објављивања огласа и судских трошкова уплаћених на име паушала. Међутим, за предузећа која су пословала (имала промет) поступао је дужи а и трошкови су већи јер се у том случају отвара и спроводи комплетан ликвидациони поступак.

– Имајући у виду велике проблеме у области платног промета и дужничко-поверљивих односа каква су кретања у броју и структури привредних спорова и привредних преступа? Шта је најчешће њихов предмет и које прописе се највише крше?

– У области привредних спорова којих је током прошле године било преко 50 хиљада основ потраживања били су углавном надокнада штете, раскиди уговора о купопродаји и повраћај ствари, извршење уговора о грађењу, статусни и други спорови. Током прошле године у односу на 1992. годину прилив предмета привредних престу-

па повећан је за 86 одсто. Правна и одговорна лица најчешће су вршила привредне преступе из области закона о трговини, закона о порезу на промет, рачуноводству и књиговодству као и појединих уредби које су доношене као интервентне мере. Суд је за извршене привредне преступе изрекао новчане казне према 1.998 правних лица и 53 заштитне мере забране обављања одређених делатности, као и 2.218 новчаних казни према одговорним лицима уз 64 мере забране обављања делатности.

– Кад смо већ код изречених казни, како из угла нашег суда оцењујете досадашњу казнену политику и да ли се у тој области нешто мења?

– Због галопирајуће инфлације изречене новчане казне најчешће су до наплате губиле сваку вредност, односно сваку сврху. Чак ни честе ревалоризације износа казни нису давале резултате. Међутим, након усвајања новог економског програма дошло је и до промене висине новчаних казни. Тако је, на пример, за привредне преступе извршене по Закону о порезу на промет за правна лица предвиђена казна од 5.000 до 100.000 нових динара, а за одговорна лица од 500 до 10.000 нових динара. И код других прописа казне за привредне преступе су знатно повећане и то ће сигурно имати превентивно дејство. Надамо се и да више нећемо имати проблеме са извршењем судских одлука. Најме, због инфлације трошкови извршења били су често већи од главнице дуга, односно новчаног потраживања које је често падало испод једног динара па није ни било захтева за извршење или је долазило до обуставе поступка.

– Каква је ажурност и ефикасност Суда у оваквим условима?

– Дуги низ година овај Суд је постигао изузетне резултате и био ефикасан и ажуран у раду. Међутим, у последње три до четири године због великог прилива предмета и недовољног броја судија, Суд је запео у већу неажурност. Крајем 1992. године Суд је имао 65.212 незавршених предмета. Из-

бором 17 судија и пријемом једног броја одговарајућих радника ажурност је битно поправљена. Тако смо током прошле године од укупно 95.972 предмета завршили 82.960 или 86 процената. Да би се то постигло учињен је изузетан напор свих радника Суда, а поједине судије пребацивале су постојеће норме од 200 до 500 одсто. Садашњи степен ажурности, осим тога, даје могућност Суду да уз решавање заосталих предмета брже и квалитетније решава и ново-примљене предмете, да буде ефикаснији и тиме доприноси реализацији новог економског програма, спречавањем кршења прописа који су од значаја за привредни развој.

– Како оцењујете материјални и друштвени положај судства, па и нашег Суда, у овом тренутку?

– На примеру нашег Суда баш се може видети да се судство налази у доста тешком материјалном, па и друштвеном положају. Већ дужи време ми се суочавамо са нерешеним проблемима смештаја, недостатка опреме, техничких и финансијских средстава. Смештени смо на три стране: једним делом у закупљеним просторима Службе за платни промет, затим у згради Округног суда у Краљеву, док је Одељење у Чачку смештено у згради бившег Суда удруженог рада. За нормалан рад Суда недостаје више судских кабинета, електричних писаћих машина, намештај, компјутер за судски регистар... Што се тиче средстава за материјалне трошкове и плате запослених, положај Суда је понижаватији и само захваљујући високој свести постиже се сношљива ажурност. Уколико желимо да остваримо независност судства, зауставимо његов даљи пад и спречимо деловање »закона улице«, у што краћем времену морамо га довести у повољнији положај. То значи да се убудуће судство третира равноправно са законодавном и извршном влашћу и да више само одлучује о себи и свом положају.

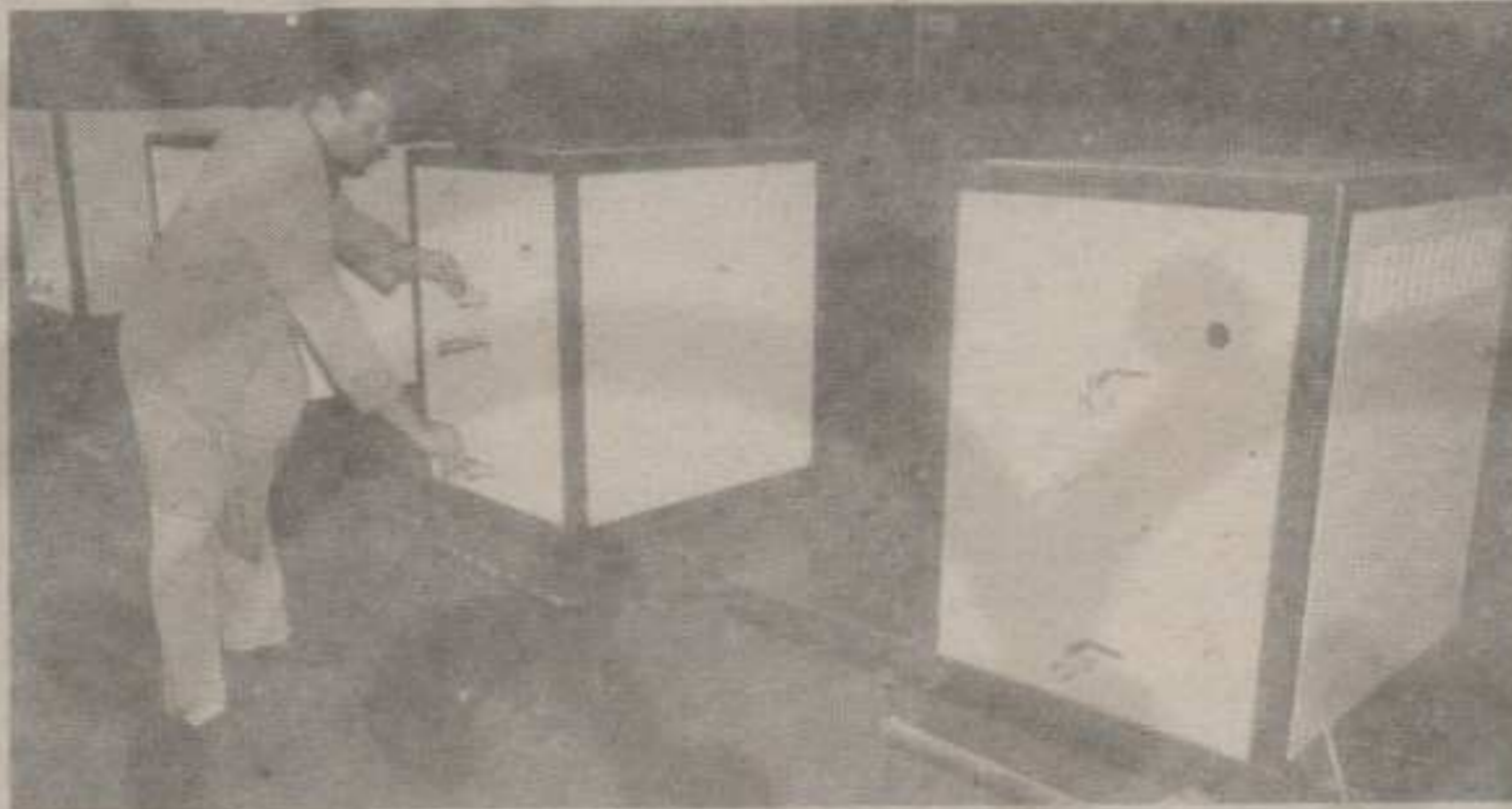
КОТЛОВИ ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

• Републици Српској краљевачки «Електрон» испоручио више од 20 електропарних котлова у вредности преко 50.000 немачких марака • Преговори за послове у Вишеграду, Српском Сарајеву, Рогатици, Зворнику, Србињу и Белом Манастиру • После укидања санкција «поход» на земље чланице бившег источноевропског блока

Увођењем централног грејања у хотелу «Панорама» и резиденцији Председништва Републике Српске на Палама, крајем прошле године краљевачки «Електрон» је започео нови развојни циклус. Стручњаци «Електрона» уградили су или ће ускоро да испоруче Републици Српској више од 20 електропарних котлова у вредности од 50.000 немачких марака. У току су преговори и разговори са руководством Грађевинско индустријског комбината «Хидроградња» на Палама о склапању нових послова не само у Српском Сарајеву и Палама него и широм Републике. Мада је рано да се говори о укупној вредности радова, за сада је сигурно да ће опрема «Електрона» у догледно време бити испоручена и у Рогатици, Зворнику, Србињу (бивша Фоча), Белом Манастиру и Вањој Луци. Уговара се да краљевачки монтери буду извођачи електро и монтажних радова, да обављају уградњу грејача и клима-уређаја и водоводне и електро-инсталације. Склапањем тих послова, «Електрон» би од бројних понуђача из Републике Србије био у прилици да добије најзначајније и најкрупније послове. Поготово у времену изградње и обнове Републике Српске.

Комплетно пројектовање и увођење централног грејања у хотелу «Панорама» и резиденцији Председништва Републике Српске на Палама обавили смо завста

квалитетно и у предвиђеном року – каже Димитрије Миловановић, генерални директор «Електрона». Управо квалитет тих радова била

КОТЛОВИ ЗА ЕЛЕКТРОПАРНО ГРЕЈАЊЕ КРАЉЕВАЧКОГ «ЕЛЕКТРОНА» ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

нам је референца за склапање и наредних послова. Ускоро нам, наиме, следи одлазак у Вишеград и Зворнику ради уговарања око постављања инсталација технолошке паре за пеглање у тамошњим фабрикама конфекције. Реч је о фабрикама «Напредак» у Вишеграду и «Фамод» у Зворнику. Такође треба да разговарамо и о испоруци репроматеријала хидроцентрали у Вишеграду, а тамо бисмо ми изводили и монтажерске и електро-радове.

Склапање ових послова и ангажовање на тржишту Републике

Српске за «Електрон» представља почетак новог развојног циклуса, са новим запошљавањем стручњака и радника. Иначе, ово успешно краљевачко предузеће са око 300 запослених, од увођења санкција није отпустило ни једног радника. Напротив, у овом периоду запослило је око 50 нових, углавном високообразованих стручњака и мајстора.

речима Миловановића, у земљама бившег источног војног и политичког блока. Реч је о великом тржишту Русије, Украјине, Словачке, Мађарске, Румуније и Бугарске, а «Електрон», ће, по скидању санкција, у тим земљама осим послова увоза и извоза робе за производњу обављати и скупе, врло цењене монтерске радове.

Размишљање у «Електрону» о будућности после укидања блокаде је једноставно:

– Нема никаквог основа за страховање о будућности «Електрона». Јер, ако смо у најтежим

години остварили добре резултате, зашто не бисмо радили добро када наступе боља времена?

Осим тога, оператива «Електрона», је спремна, по речима Миловановића, и за велики посао у Републици Србији, у Приштини, Крушевцу и Крагујевцу, уколико се започну радови на електрификацији и модернизацији железничке пруге. Само ти послови «Електрону» обезбеђују пуно запосленост у наредних десетак година.

Д. Вукићевић

ПРЕОКУПАЦИЈА «КАБЛАРА»

ШТО ПРЕ У НОВЕ ПОСЛОВЕ

• За вредне и стручне нема опасности да остану без посла. – Превиспитаће се оправданост постојања многих радних места • Потписивање колективних уговора крајем овог месеца

Одбор Синдиката «Каблара» јуче је, на сопствено insistирање, саслушао излагање генералног директора Душана Петровића, о садашњој проблематици и перспективи «Каблара» у наредном периоду.

– Преокупација нашег Предузећа, што је нормално и логично, јесте и мора бити обезбеђивање нових послова. То је основа за садашње, али и за будуће пристојно живљење – истакао је, на почетку, директор Петровић.

Он је, затим, детаљно говорио о извесним, и могућим, радницама у Београду, Новом Пазару, Краљеву, Косовској Митровици... При том је рекао да постоји благи оптимизам у погледу превазилажења садашњих проблема.

Чланове Одбора Синдиката интересовала је судбина запослених у вези отпуштања са посла. Инженер Петровић је био категоричан да за вредне и стручне нема опасности, али је, нагласио да се, мора презентирати оправданост постојања многих радних места, што ће се регулисати пре потписивања колективних уговора, крајем овог месеца.

Иначе, Одбор Синдиката «Каблара» у Републички одбор грађевинара и грађевинских радника Србије делегирао је економисту Стојанку Игњатовић. За председника Одбора организације Црвеног крста у «Каблари» изабрана је Добрица Љананин, а за делегата у Скупштини Црвеног крста Краљева изабрана је Мирјана Печенић.

М. Славковић

МОНЕТАРНА РЕФОРМА У ТЕОРИЈИ И ПРАКСИ (2)

КОНВЕРТИБИЛНОСТ ДИНАРА ИЗ 1931. ГОДИНЕ

Пише:
др Верољуб
Дугалић

Све до 1925. трајало је унутрашње консолидовање динара. За то време, динар се налазио на светским берзама са девизним курсом који је показивао велике осцилације и сталну тенденцију слабљења. Од 1925. започиње фактичка стабилизација динара. Предузима се читав низ мера како би се повећале девизне резерве и створили услови за конвертибилност динара: сви извозници били су обавезни да целокупне износе страних валута унесу у земљу; пословне банке су биле дужне да понуде Народној банци једну трећину сопствених девиза; кредитном политиком стимулисао се извоз а забрањено је изношење ефективног златног и сребрног новца као и папирних новчаница; добијени су међународни кредити од 22,5 милиона долара, 225.000 француских франака и 215.000 аустријских шилинга. Тако је створена солидна девизна резерва и динар се стабилизовао и унутрашњем промету и на међународним берзама, па је 28. јуна 1931. г. проглашена законска стабилизација, тј. потпуна конвертибилност. Утврђен је курс према швајцарском франку од сто динара – 9,127 франака. Тај однос је, уз незначитна колебања, постојао и у претходних неколико година.

На основу потпуне конвертибилности, вршена је конверзија динара за девизе без било каквих ограничења док је замења за злато била могућа за износе веће од 250.000 динара. Стање потпуне конвертибилности потрајало је до 7. октобра 1931. г. односно три месеца и девет дана. Тог дана су поново уведена бројна ограничења уопште стицања, коришћења и изношења девиза из земље а наметнута је обавеза продаје 80% извозничких девиза Народној банци. Суспендована је слободна конвертибилност динара

како би се сачувале девизно-златне резерве. Подлога за новчану емисију састојала се од златног покрића (25%) и девизних резерви (10%) из којих су искључени амерички долар и британска фунта јер нису имали златну подлогу.

Узроци који су довели до девизних ограничења су бројни:

1. Банкротство неких иностраних банака, што је изазвало панику домаћих комитената и повлачење штедних улога.
2. Повлачење капитала страних банака и предузећа због рецесионих притисака у њиховим домаћинским земљама.
3. Такозвани Хуверов мораторијум којим је укинуто плаћање ратних репарација од 450 милиона динара годишње.
4. Губљење поверења у банкарски систем после укидања златне подлоге фебруара 21. септембра 1931. године.

Уз уважавање свих наведених узрока, најважнији фактори који су утицали на ограничења у конвертибилности динара су отвореност привреде и недовољна економска снага која није успела да амортизује поремећаје услед рецесионих притисака.

За упоређивање мера монетарне реформе са праком из међуратног раздобља, потребно је имати у виду и следеће елементе. Од конституисања Народне банке, па све до почетка другог светског рата, монетарна политика је вођена преко утврђивања расположивих кредитних контингента, уз повремено вођење рестриктивне или експанзивне политике. Степен рестриктивности или новчане експанзије био је одређен коришћењем дозвољене емисије у односу на златно-девизно покриће и учешћем државних дугова у новчаном оптицају.

Даље, каматна политика у овом раздобљу је почивала на стабилној

стопа која је од 1893. па све до 1930. године, односно пуних 37 година, била непромењена и износила је 6% – управо онолико колико се најављује и каматна стопа на штедњу нових динара!

Конечно, решење са двоструким новчаним системом је такође постојало у нашој прошлости. Само што је ова пракса у раздобљу 1918–1922. била наметнута објективним околностима а не свесним одређењем. За време првог светског рата и неколико година након тога, у употреби је био динар, као званичан новац, и аустро-угарска круна, која је убачена у оптицај вољом окупатора. Народна банка је увидела штетност овакве праксе и до краја 1922. г. повучене су из оптицаја круне, којих је било око десет пута више него динара, и од тада динар функционисао као искључив новац.

стара решења

– случајност или намера

На основу подсећања на монетарна решења из ближе и даље прошлости, може се закључити да је сличност најновијег програма са «Апциним програмом» сасвим ограничена – пре би се могло рећи да је много више разлика међу њима. Али, зато су у Програм укључена скоро сва искуства из наше међуратне праксе и раздобља пре тога.

Успех Програма реконструкције монетарног система и привредне стабилизације, како и сами креатори истичу, зависи у највећој мери од доследности у примени мера монетарног карактера. Стога се могу, сасвим оправдано, поставити бар два питања. Прво, да ли су презентирана искуства из прошлости била позната ауторима, и друго, могу ли оваква решења послужити за извођење закључка о ефектима копираних мера?

Судећи по озбиљности са којом се приступило у припреми Програма и ангажовању бројних стручњака Економског института и Економског факултета из Београда, тешко је поверовати да им чињенице, које су читавицима изложене у сажетој форми, нису биле познате. Много је вероватније да су, имајући у виду француску подударност у готово свим елементима, управо наша искуства и послужила као инспирација за копирање Програма.

Код одговора на друго питање, несумњиво се може закључити следеће: монетарну политику, коју је спроводила Народна банка све до другог светског рата, карактеришу две основне особености. Најпре, доследност у поштовању принципа пословања а, пре свега, емисије новца у границама одређених расположивим покрићем. Друго, монетарна политика је била значајан фактор стабилности економског система и представљала је подришку привредног развоја.

две групе

пресудних фактора

Уколико буду у потпуности спроведена решења предвиђена Програмом, монетарна политика може и у данашњим условима имати бар приближно једнаку позицију као и у прошлости. Но, да би се то остварило, пут није нимало једноставан. Напротив, много је више изгледа да нешто што је добро замисљено у теорији, не пружи очекиване резултате у пракси. Постоје две групе фактора који могу пресудно утицати на остварљивост не само монетарних очекивања већ и читавог Програма у целини: 1. Фактори који се не могу екзактно квантификовати, а најважнији су: а) стицање поверења јавности у одлучност да се Програм оствари; б) снижавање социјалног притиска због потпуно деградираних социјалног статуса великог броја ста-

новника и неједнаког терета који поди носе различите категорије грађана; в) отклањање субјективних слабости које нису условљене карактером мера већ људском природом, организационим и техничким решењима у спровођењу Програма; г) успостављање правилнијег система вредности пошто су многи вредносни критеријуми потпуно девалвиран (рад, морал, традиција); д) и најважнији у овој групи фактора – СПРЕМНОСТ ПОЛИТИЧКИХ ЦЕНТРА МОЋИ ДА СЕ ОДРЕКНУ САДАШЊИХ ПРИВИЛЕГИЈА И УТИЦАЈА У ЕКОНОМСКОЈ ОБЛАСТИ.

2. Фактори који се могу квантитативно изражити: а) обим девизних резерви које служе као покриће за новчану емисију; б) доследност у поштовању контингента у емитању нових динара; в) коришћење, евентуалних, екстерних средстава ради појачања новчане подлоге; г) прилив реалних извора буџетских прихода; д) најважнији од свих фактора – ОЖИВЉАВАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ!

У наредном периоду од 2–3 месеца неопходно је да се успостави поверење у остварење мера и да порески приходи, најзад, почну да пристижу у буџетску касу. Но, уколико за то време не буду створени услови који ће покренути производни механизам, све предузете мере неће дати резултате који се очекују. Имајући у виду да је проишле државне производе за ову годину око 10 милијарди долара, што је трећина обима оствариваног на овом простору до пре три године, уз чињеницу да је у прошлој години физички овим производњем опало за више од 30%, јасно је да без одлучног заокрета у производној сфери не могу се очекивати било какви успешни резултати.

Да би се кренуло у будућност, понекад није довољно гледати само напред. Добро је осврнути се и погледати и иза себе. Прошлост може много да помогне да изаберемо прави пут. Нарочито ако је познатије.

ПОСЛЕ НАЈНОВИЈИХ ПОСКУПЉЕЊА ТЕЛЕФОНСКИХ ИМПУЛСА И ПРЕПЛАТЕ

папрено телефонирање

• Просечан полумесечни дуг у првој категорији 18, а другој 107 динара • Плаћање и у маркама • Рок за плаћање рачуна 13. фебруар

Када су, током прошле седмице, грађанима почели да стижу телефонски рачуни за импулсе утрошене између 10. и 25. јануара, многи су мирне душе испратили поштар са кућног прага поручујући да ће платити када цене телефонирања, по препоруци савезне владе, буду смањене за 27 процената, јер су тако «гледали на телефизици». Многи ће, ипак, остати непријатно изненађени када сазнају да су рачуни фактурисани према цени на коју је тих 27 процената попушта већ зарачунато.

Одлука о снижењу цена телефонског импулса и претплате је донета, а када то, највероватније током ове недеље буде учињено, снижењем ће се «нове» цене само спустити на ниво садашњих са попустом. Тако ће грађани уместо 0,069 (по непримењеном ценовнику од 22. јануара) као и сада, импулс плаћати 0,05 динара, а месечну претплату уместо 4,15 - три динара. Нова цена импулса за предузећа је попустом смањена са 0,138 на 0,12 а претплате са 20,77 на 15 динара.

Навикнути на раније «скоро пабек» телефонирање, делом и због необавештениости унапред о вишеструком покушењу, грађани су направили велике рачуне које ће кућни буџети тешко поднети. О високим ценама импулса и претплате (и поред попушта од 27 одсто) разговарали смо са Живојином Кољаквићем, помоћником директора за поштански саобраћај Поштанске инспекције у Краљеву:

– Цене су заиста високе, али су диктиране потребом да ЈП ПТТ саобраћаја «Србија» сада може да се финансира искључиво од наплате ПТТ услуга. Поскупљење је, једним својим делом условљено и потребом да дође до растерећења

рачуна је 13 дана од дана испостављања рачуна.

– Све врсте ПТТ услуга могу се платити и у маркама у поштама Краљево 1 и Краљево 6 (на Ратарском имању) које врше мењачке послове, али само за износе

НА ШАЛТЕРУ НАПЛАТЕ-ИСПЛАТЕ У КРАЉЕВАЧКОЈ ПОШТИ

телефонског саобраћаја. Рачуни који су фактурисани према новим ценама са урачуватим попустом су велики, јер су направљени у условима када су, (бар су грађани тако мислили, јер нису били на време обавештени) цене импулса и претплате биле изузетно ниске, а потрошња изузетно велика. Просечан рачун за 15 дана после овог поскупљења износи 18 динара за телефоне у становама, изузимајући станове у којима се обавља пословна делатност, а за предузећа 107 динара. Рок за плаћање

који се у новим динарима упуштају у истој пошти. Чак и наше поштовоше имају овлашћење да врше мењачки посао у име поште, рачун наплате у маркама.

О пословању шалтерских служби у новим условима, после пуштања у оптицај супер-динара наш саговорник каже:

– Код поштанског саобраћаја на шалтерима пошта дошло је до великог растерећења и знатно стабилнијег рада у односу на период пре појаве новог динара. Пензије су исплаћене у целости, јер располажемо са укупном количном новца и потребном апенском структуром. На шалтерима пошта углавном има довољно готовог новца и у новим, и у старим динарима за уплате и исплате по текућим рачунима грађана, за уплате и исплате поштанских и телефонских упутница.

Уместо коментара: упозорени на време или не, грађани ће уколико желе да телефон задрже, морати да плате и овако високе полумесечне рачуне. Убудуће опрезније јер – невидљива рука из цела за сваких потрошених 100 импулса избија нових пет динара. Минут разговора (са попустом) са суседним земљама је 1,57 динара, са Немачком и Шведском 2,29 а са Америком и Канадом 4,17 динара. Телефонирање је у међуградском саобраћају дупло јефтиније од 15 до 17 часова и од 21 сат до 7 часова ујутру, као и од 21 сат у суботу до 7 сати у понедељак, а за градски разговор се тада, ма колико трајао, откуцава само један импулс. Ко нема пара мораће да зна и уме да се уклопи у ову варијанту јефтинијег телефонирања и у оних 60 «бесплатних» импулса из претплате. Дугом, слатком ћетању преко жиче заиста је одзвонило.

М. Милковић

ништа од народне кухиње

Међународна федерација Црвеног крста одустала је од програма формирања народних кухиња, који је претходно усвојила. У оваквим условима, народна кухиња Црвеног крста у Краљеву није почела да ради, како је најављено 7. фебруара. «Потпунија обавештења» – према речима Мирјане Теџовић, секретара краљевачког Црвеног крста – «знаће се након обавештења Црвеног крста из Београда».

ТУ ОКО НАС

уједињени «завичајци»?

Мењао је становнике – једни су долазили, други долазили. Мењао је боје, украсе и фасаде, али за већину Краљевчана, Краљевско остаје симбол завичајне вредности.

Тим поводом од пре неколико година у Краљеву постаје и раде Завичајно друштво «Краљево» и Завичајно друштво «Јован Сарић». Већина Краљевчана остао је у сећању «Весели спуст» на Ибру, «Позоришна радионица» коју је водио београдски глумац, познатији као Мргуд, уређење градске плаже и ибарског острва надомак самог центра града. С обзиром да су програми ова два друштва слични и да су им намере истоветне, а то је очување највеће завичајне вредности и «краљевачког имиџа» од давнина познатога као особеног протекле, недеље оба друштва су одржала седнице на којима је прихваћен предлог да се удруже у једно. Тако је формиран нови Управни одбор кога чини по шест чланова из сваког друштва. Додуше, било је мало неслагања о томе ко све може бити члан Завичајног друштва, што не искључује активности свих заинтересованих и љубитеља града Краљева. Надамо се да питање етнологије неће омести уједињење ова два завичајна друштва.

С обзиром да Завичајно друштво «Јован Сарић» своју делатност обавља у завичајној кући, познатијој као «Баба Цајкина» која је споменик културе краљевачког краја, у којој се стари Краљевчани већ дуже времена састају и друже, уједињењем ова два друштва «завичајци» ће имати прилике да уједињени организују много изложби, концерата..., што ће оживети прошлост а обогатити садашњост Краљева. За град од 80-ак хиљада становника, у ово време свеопшних деоба, ипак су била превише два завичајна друштва.

Г. Ф.

IN MEMORIAM

дипл. инг. Драгољуб
Драшковић
(1912 – 1994.)

У Чачку је 4. фебруара преминуо и на тамошњем градском гробљу 7. фебруара ове године сахрањен дипл. инг. Драгољуб Драше Драшковић, познати светски стручњак за заштиту земљишта од ерозије, заштитних наших река и љубитељ природе, носилац Дипломе заслужног грађанина општине Краљево.

Рођен је у Тополи 1912. године. Завршио је гимназију, а 1935. год. и студије и у то време добио ретко звање инжењера шумарства после чега је радио у Министарству шумарства у Београду и среским начелствима у Сопоту на Брачу, Кучеву и Крагујевцу. Од априла 1941. до септембра 1945. године као официр бивше југословенске војске био је у заробљеништву у Немачкој. После II светског рада службовао је у Пароту, Краљеву, Ваљеву, Ужичу, Врању, Приштини и поново у Краљеву где је као радник Регионалне привредне коморе дочекао заслужену пензију.

Шест месеци провео је на специјализацији у САД после чега је своје богато стручно знање применио у заштити земљишта од ерозије на подручју Грделичке клисуре и Врањске котлине добивши за свој рад признање и од експерата Уједињених нација. Објавио је велики број стручних радова у разним часописима, публикацијама и билтенима. Као радник Регионалне привредне коморе учествовао је на међународним научним скуповима у Вашингтону, Варшави, Њу Делхију... За подручје региона и општине Краљево учинио је пуно. Између осталог познат је његов елаборат о уређењу земљишта и заштити Ибарске клисуре по којем је пошумљено стотине хектара голети. Био је и велики поборник изградње микро-акумулација на Столовима, Гочу, Јастребцу, Голији, Г. Милановцу, Драгачеву. Био је непосредно ангажован на обезбеђењу пијаће воде за подручје Горње Пештери и дугорочном снабдевању Краљева здравом пијаћом водом. Због тога и због других ангажовања проглашен је за заслужног грађанина општине Краљево. Не само као врстан стручњак већ и као марљив радник, добар друг и сарадник свима ће остати у незаборавној успомени.

СТАРА РАЧУНИЦА ЗА НОВЕ ЦЕНЕ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

минималац ни за «режијске» трошкове

Може ли просечно платежан грађанин од своје плате притисак старих намета (станарина, издаци за воду, изношење смећа и грејање) по новим, конвертибилним ценама? Рачун издаца четворочлане породице која живи у стану од 50 квадратних метара изгледа, отприлике, овако: станарина око 6,50 динара (8 пара по квадрату за закуп, затим 0,032 динара по квадрату за текуће и инвестиционо одржавање, допринос за грађевинско земљиште 20 пара и степенско светло 50 пара), издаца за воду четири динара (дешар по члану домаћинства), рачун за изношење смећа додатних 1,15 динара (0,023 динара по м²) и, на

крају, рачун за грејање 10 динара (20 пара по квадрату). Без урачуватих издаца за струју и телефон (о храни, одећи и обући да и не говоримо) збир већ прешаује 20 динара прописаног минималца.

Није за утеху, али охрабрује изјава идејног творца програма економског опоравка земље – проф. др Драгослава Аврамовића да се «није смело догодити да већ на старту програма за обарање хиперинфлације трошкови комуналних и осталих услуга буду толико високи... Јавна и државна предузећа ће и даље морати да коригују и спуштају цене». Баш да видимо и то.

М. Милковић

ИН АНКЕТА

ШТА МИСЛИТЕ О ЦЕНАМА ПРЕВОЗА?

скупо и неудобно

Поред великих рачуна, који су последњих дана стизали на адресе наших суграђана, за телефон, струју, грејање и цене превоза додатно оптерећују већ прилично истањене породичне буџете, нарочито ако у породици има ученика који путују. То је био повод да са нашим суграђанима поразговарамо на ту тему. Ево шта су одговорили:

нас превозе? Можда цене не би биле «три у оку» када би бар превоз био редовнији и удобнији.

СЛАВКО БАЛТИЋ: – Цене превоза?... Могле би да буду јефтиније. Према плати, цене превоза су ипак високе. Свакодневно путујем на релацији Матарушка Бања – Краљево. Идем на посао и за аутобуску карту дневно треба да издвојим четири динара, а плату још нисам ни примио. Кажем вам требало би да буде јефтиније... али питам се како и превозници имају рачуна да цене не би биле «три у оку» када би бар превоз био редовнији и удобнији.

ЗОРИЦА СТЕФАНОВИЋ: – Шта знам, први пут после дужег времена користим аутобус за превоз, тако да не знам колика је цена карте. Они који морају да путују, вероватно морају да изнађу начина да све те трошкове плате. Мислим да је ипак најтеже родитељима чија су деца приморана да аутобусом или возом долазе у школу.

ГОРАН РАКОЊАЦ: – Скупо, него шта. Живим у Ковачима, идем у школу у Краљево. За месечну карту ми треба много, па како онда да будем задовољан превозом. Карте су скупе, превоз нередован, а пешнице је далеко...

МИЛИЦА СРЕТЕНОВИЋ – МИЦА: – Скупо... али шта ћемо, морамо. Јесте да је железница појефтинила за 25 одсто, али мало је то. Према нашим платама то није ништа. Железница тражи и картирање robe... то је превише. Уз то нема грејања, прилично је прљаво, а и гужве су велике јер је мало возова.

Припремила: Г. Фримел

ПРОГРАМ ТВ КРАЉЕВО

ЧЕТВРТАК, 10. фебруар	18,40 Хербаријанци 19,15 Кошарка: Будућност – Бобаник 20,50 ФИЛМ 22,30 ФТ извештај, спорт (Super channel) 24,30 NBA: ALL STAR (SAT 1)
ПЕТАК, 11. фебруар	14,00 Спортско поподне (DSF) 18,40 Краљевачка хроника 21,00 Пресс клуб 22,30 Бокс, евро гол (Euro sport) 24,00 Koleski fudbal, fudbal (DSF) 02,00 Музички канал (MTV)
СУБОТА, 12. фебруар	12,30 Алпско скијање, хокеј (Euro sport) 17,30 Цртани филмови (Cartoon network) 18,40 Фолк топ 21,00 ФИЛМ 22,30 Клизање, тенис, хокеј (Euro sport)
НЕДЕЉА, 13. фебруар	14,00 Цртани филмови (Cartoon network) 15,00 Хокеј на леду (Euro sport) 18,40 Краљевачка хроника 20,30 Маркетинг бакшиш 22,00 Спорт - специјално (DSF) 01,00 Филмови (TNT)

Могуће су измене у делу програма, о чему ћете сазнати у свакодневној најави од 18,30.
СВАКОДНЕВНО: Видео огласи и ЕПН у 18,35 и 20,50.

СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

– КРАЉЕВО, 10. 02. 1994. год. –

ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ – НАСТ. БАЗА ГОЧ – КРАЉЕВО, треба: једног радника за послове на стругари, на неодредено време.

ПРИВАТНО ПРЕДУЗЕЋЕ »ГРАНИТ« ИЗ КРАЉЕВА, треба: два дипломирана економиста за обављање приправничког стажа у својству волонтера.

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА ул. Слободана Пенезића 16 КРАЉЕВО, треба: домара-чуvara опитних животиња, на неодредено време.

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ КРАЉЕВО, треба: једног наставника за предмет Фабричка постројења, једног наставника за предмет Отпорност материјала. Радни однос је на одредено време до годину дана са 1/3 преко пуног радног времена.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА »ОЛГА ЈОВИЧИЋ РИТА«, треба: 3 извршиоца васпитача за пријем приправника - волонтера на одредено време од 9 месеци.

ОСНОВНА ШКОЛА »ВУК КАРАЧИЋ« РИБНИЦА, треба: једног професора или наставника енглеског језика на неодредено време.

ВОЈНА ПОШТА 8620 Краљево, треба: референта за припрему и организацију, ВСС-1; управника уједно руководиоца градилиштва, ВСС-1; референта правне службе, ВСС-1.

КОНКУРСИ-ОГЛАСИ СА ДЕТАЉНИМ УСЛОВИМА И РОКОВИМА ПРИЈАВЕ ЗА ОВА РАДНА МЕСТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ НА ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ КРАЉЕВО И ВАЖЕ ОД ТОГ ДАНА.

НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ УПРАВНОГ ОДБОРА ОД 31. 01. 1994. ГОДИНЕ, ЗЕМЉОРАДНИЧКА ЗАДРУГА »АДРАНИ« АДРАНИ расписује

О Г Л А С

За лиценцирану продају трактора 567
– почетна цена 4.500 н. динара
– лиценцирање ће се одржати 12. 02. 1994. године
– могуће плаћање и у роби.

ОМЛАДИНСКИ САВЕТ И МУЗИЧКА ОМЛАДИНА КРАЉЕВА организује

ШКОЛУ КЛАСИЧНЕ ГИТАРЕ за почетнике

Упис траје до 15. фебруара, а све остале информације на тел. 23-060 или лично у канцеларији Омладинског савета у Улици цара Лазара бр. 71. од 7 до 14 часова.

ДВП

»ЗАПАДНА МОРАВА«

КРАЉЕВО

РАСПИСУЈЕ

ЛИЦИТАЦИЈУ

За продају новог трособног стана величине 87,14м² који се налази на углу улице Ибарске и Цара Лазара.

Почетна цена је 1500 ДЕМ/м², односно противвредност н. коп. динара на дан уплате.

Лиценцирање ће се обавити путем прикупљања писмених понуда. Понуде доставити на адресу: ДВП »Западна Морава« Краљево улица Цара Лазара број 102 (комисији за спровођење лиценцирање).

ДРУШТВЕНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ »ЗАПАДНА МОРАВА« КРАЉЕВО

– ПРОДАЈА И КУПОВИНА СТАНОВА, КУЋА, ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА И ПЛАЦЕВА
– ЗАКУП СТАМБЕНОГ И ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА – БЕСПЛАТНИ ОГЛАСИ

– ИНФОРМАЦИЈЕ О НЕКРЕТНИМА НА ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ АГЕНЦИЈЕ, ТЕЛЕФОНОМ ИЛИ ТЕЛЕФАКС ПОРУКОМ
– ПОСЕБНИ ОГЛАСИ ЗА ЕКСКЛУЗИВНЕ ПОНУДЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА

»КУЗБАК«

БЕОГРАД – КРАЉЕВО, Х. ВЕЉКОВА 64, ТЕЛ. 036/22-681

радно време: 8–15 и 17 –20 h, суботом 8–14 h

Н О В О

**ГРЧКА
МАЂАРСКА
СТАНОВИ**

Обавештење: Због велике понуде некретнина, у циљу равноправног оглашавања, информације о појединим становима, кућама, локалима и плацевима агенција ће саопштавати преко огласне табле у својим просторијама, у ул. Х. Велькова 64.

ПОСЛЕ НАЈДУЖЕГ ЗИМСКОГ РАСПУСТА

ПОЛУГОЂЕ НОВО – ПРОБЛЕМИ СТАРИ

Школе које се греју на лож-уље имају горива за два-три дана, а после – грејање на обећањима типа »биће ваљда«. Превоз ученика и наставника: не исплати се долазити у школу. Све у свему: зашто је распуст продужен по лепом времену а радиће се у периоду када су мразеви сасвим извесни?

Окончан је најдужи зимски распуст у историји послератног школства: месец и по дана школа није видела ђаке ни ђаци школу. Јесу ли се зажелели једни других? А наставници – хоће ли долазити у школу пешнице, ауто-стопом или ће из сламарица vadити заос-

веза, ступили смо у контакт само са школом у Конареву чији директор каже:

– Са грејањем је све неизвесно. Додуше, имамо обећања. У првом полугођу смо строго штедели и некако изгурали без изостајања из школе, али – ако не добијемо

овом тренутку – како каже директор – просветним радницима се не исплати да долазе у школу. Наравно, плата наставника је мања од цене аутобуске карте за двадесетак радних дана у месецу.

Уз све ове проблеме, који намећу питање зашто је, уопште, продужаван распуст, остају примери непоколебљивог духа наставника и ученика. У Основној школи у Богутовцу, учитељи, директор и помоћни радник стружу дрва, а деца их носе у учионице: девојчице гране, а дечаци трупе. Нема одмора док траје обнова. Њима је, бар, шума близу, ма чија да је.

Јелена Петровић

ДРУГО ПОЛУГОЂЕ: УЗ БАЧКЕ И ДРУГЕ БРИГЕ

тале девизе да би покрили минусну разлику између плате и цене аутобуске карте?

Друго полугође почело је са свим проблемима са којима је прво завршено. Школе које су имале грејање тада, јер су прикључене на градску топлану или се греју на чврсто гориво, имају грејање и сада и имаће га док и цело Краљево има. Друге школе, међу којима је најдрастичнији проблем школа у Сирчи, Адранима, Конареву, Витковцу, Витановцу, Саманима, Лађевцима и Врби, као и Шумарске школе и Интерната у Краљеву, и даље чека велика неизвесност око проблема грејања. У петак, пред већ немилосрдног почетак другог полугођа, школе су добиле по 500 литара нафте (јер није било, иначе јефтинијег, лож уља!), а то им је довољно за два-три дана. Шта ће после бити – не зна се, из одговарајућих општинских служби стиже одговор типа »биће ваљда«, а директори већ сада стрепе и зебу од предстојећих фебруарских и мартовских мразева. Због већ пословично лоших телефонских

нову испоруку лож-уља, плашм се да ћемо ускоро поново морати на »распуст«.

Сем грејања, проблем је и превоз наставника и ученика. Сем средњих школа, у којима је овај проблем акутан, и основне школе имају ђака – путника. Неочекивано, али само, на пример, Основна школа »Димитрије Туповић« има око педесет ђака који користе превоз до школе. У току је решавање тог проблема, али за сада – ученици сами плаћају своје карте. Да ли се то родитељима исплати или не, то не знамо, али знамо да је основно школовање законом обавезно па у школу мора да се дође. Како – и ту ће »ваљда бити« неко решење, а када ће – такође не знамо.

Шумарска школа и Интернат ученика средњих школа, будући да се греју на лож-уље – имају све исте проблеме као и наведене основне школе, а проблем превоза је још акутнији зато што се школа налази на периферији Краљева. Тако превоз није проблем само за ученике, већ и за наставнике. У

ПРЕКОСУТРА

ЗАНАТСКА СЛАВА СВ. ТРИ ЈЕРАРХА

Краљевачке занатлије чувајући традицију своје славе Света три Јерарха обележиће овај дан, у суботу 12. фебруара по свим верским обичајима. Пре подне у краљевачкој цркви обавиће се освешћење славског колача, док ће се увече бројне занатлије окупити у хотелу »Париз« на заједничкој славској вечери. Овогодишњи домаћин је Миша Бојанић, приватни занатлија из Краљева заједно са својим колегама Милованом Марковићем-Маретом и Војиславом Јанићијевићем-Јанезом.

Д. О.

НОВОСТИ ИЗ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

КЊИГОМ ДО КЊИГЕ

Како победити сиротињу? Предност штампаних игама, за коју се не добијају средства од оснивача

Немашта је, наравно, понајвише захватила институције у култури, јер на овим поднебљима та се делатност и не цени баш много. Краљевачка Библиотека »Радослав Веснић« одавно већ нема пара за набавку нових књига у мери у којој би то било потребно, а у последње време је запретила опасност да се ни штампана не може набавити. Како један број грађана штампану не може да купи, а ни да

замисли живот без новина, и како се у »храму књиге« цени (само још тамо, изгледа) жеља за знањем, Библиотека се потрудила да штампану, за коју се добија намењена средства од оснивача, ипак некако набавља. Тако је краљевачка Библиотека решила да уписница за годину износи као два примерка дневних новина, односно сада шездесет пара. А како у Библиотеку стално пристицку нови чланови, од тих средстава обезбеђује се куповина по два примерка »Политике«, »Борбе«, »Весерних новости« и »Политике експреса«, затим по један примерак

»Спорта«, »Спортског јурнала« и НОН-а. Ревизијална штампа се много тешко набавља јер је веома скупа, али се за сада ипак налази могућност да се купи бар »Забавник«, без кога многа деца не могу да замисле детињство.

Друга могућност за упис у Библиотеку је – члановина »у природу«. Наиме, уписница се може издати и једном књигом. Уелов је једино да то буде неопштећена књига и да не буде школски уџбеник. Све остале долазе у обзир. Овај начин плаћања су многи радо прихватили и чак доносе по две или три књиге као уписницу.

Наравно, и даље важи попуст за ђаке – 50 одсто, а правци се уписују бесплатно.

Ј. П.

ТРАГОМ СТАРИХ ФОТОГРАФИЈА

ЈОШ ЈЕДНА ГЕНЕРАЦИЈА УЧЕНИКА

Недавно објављена фотографија прве генерације ученика предатне основне школе »Краљ Александар« I (сада опш. »Димитрије Туповић«), побудила је интересовање код наших читалаца и старијих Краљевчана. Док су једни препознали себе и своје тадашње другове из првог разреда, други су почели да трагају по личним архивима и проналазе пожутеле заборављене слике из младачких дана. Тако нам је ову фотографију сачували у школском дворашту 1933. године позјамно за објављивање Бранко Љубисављевић, пензионер и доскорашњи службеник Фабрике вагона. На њој су ученици четвртог разреда основне школе у Краљеву са учитељем Димитријем Огњановићем. Школска зграда је одавно срушена, а налазила се на месту где је данас Скупштина општине Краљево. Међу ученицима на слици су пок. Драгослав Тошић-Ћифто, познати фудбалер, затим Славко Бекчић-Памгула, Бранко Љубисављевић, а има их још приличан број међу живима који ће себе препознати из ђачког доба.

Д. Обрадовић-Кондић

ПРВА САМОСТАЛНА ИЗЛОЖБА ТАТЈАНЕ ПЉАКИЋ

ВИШЕ ОД ТЕХНИКЕ

У Господар Васином коваку – 17 слика, темпера и уља, мртве природе и пејзажи младе краљевачке сликарке

ТАТЈАНА ПЉАКИЋ: »НАЈПРЕ ЖЕЛИМ ДА ДОБРО УПОЗНАМ КОМПОЗИЦИЈУ И БОЈЕ«

Прошлог четвртка је отворена и трајаће до 16. фебруара прва самостална изложба младе краљевачке сликарке Татјане Пљаквић. Њеним уљима и темперима, са мртвом природом и пејсажима, најављена је једна нова звезда на локалном сликарском небу.

Татјана Пљаквић завршила је Вишу ликовно-примењену школу у Београду, у класи професора Даниле Басти. Сада ради као ликовни педагог у Краљеву и, наравно, слика.

– Овде су изложени моји студентски и дипломски радови. Зато не чудити што су то претежно пејсажи и мртва природа – од тога се почиње. Глајам да ту добро упознам композицију и боје, па ће једнога дана можда доћи и нешто више – скромно каже млада уметница, чије су слике, неоспорно, већ више од технике. Надареност је, наиме, и после ових првих озбиљних радова, огласила своје присуство.

Отварајући изложбу, у присуству бројних колега и поштовалаца, љубитеља ликовне уметности, мр Павле Поповић је рекао:

– Без намере да се изложбени материјал шире слаборира, може се рећи да је ово сликарство по свом основном опредељењу фигуративно, са доминацијом предмета и призора из реалног света. Инспирација која креће од природног феномена и предмета, путем слике се трансформира у чисто ликовни доживљај. У реализацији слике Тања је спонтана и брзо оперира. Потези четке су јој брзи, широки и енергично повучени што слици даје и препознатљива сликарски рукопис. Излажући своје слике Тања ипак није имала другу намеру до да себи најави као сликара и да се укључи у токове ликовног живота Краљева. Додуше, она се кругу краљевачких стваралаца придружила још прошле године када је постала члан Друштва »Владислав Маржик« са којим је налагана на годишњој изложби. Дали рад на овом послу свакако предстоји. Коју тачку развоја ће она досећи рећи ће резултати њеног будућег стваралачког напора. Ни ови досадашњи резултати нису мали. Они су добар залог за будућа настојања. Са овом изложбом Тања је закорачила у озбиљан посао у том ктву. Ми ћемо јој свесрдно помоћи, а на њој је да истраје. Надамо се да хоће.

Ј. П.

УСПУТНИ КОМЕНТАР: ЈЕЛИСАВЕТА СЕКА САБЉИЋ

ЗАШТО БЕОГРАД ЗАОБИЛАЗИ КРАЉЕВО

У среду 2. фебруара у ширејој »Анђело Ђанко«, великој краљевачкој публици представила се позната београдска глумица Јелисавета Сека Саблић. У свом представљању говорила је део из монодраме »Додирнути сани«, текст Мирјане Стефановић – »Мој провод у биоскопу«, неколико песама Десанке Максимовић, делове из представа »Неколико савета за мушкарце« и »Савети за домаћице«, део текста из представе »Жене у народној скупштини«

ВЕЧЕРАС У КРАЉЕВАЧКОМ КЊИЖЕВНОМ КЛУБУ

ИЗБОР РУКОВОДСТВА

За вечерас у 19 часова у Богачевој кући, у новим просторијама краљевачког Књижевног клуба, заказана је редовна годишња скупштина Клуба. Дневни ред је уобичајен: избор новог руководства и план рада за наредни период.

Ј. П.

ни« и на крају текст Марине Цветајевне. Овај 45. минутни репертоар Краљевчани који су били присутни протрајали су без даха.

Разговарајући са Јелисаветом Секком Саблић, централна тема разговора односила се на позоришни живот у нашем граду.

»Тужно је«, каже Сека Саблић, »колико се краљевачка публика занустила, што се тиче позоришног живота. Некада је Краљево прихватало скоро све београдске шниц представе, међутим у последње време се заобилази овај град. У богатом позоришном животу Београда, востoji велики број представа које се лако доводе, које су мобилне, а у Краљево није дошла ниједна. Зато би требало ангажовати праве људе и публику вратити театру«.

Ова импозантна глумица је изразила жељу да се поново са краљевачком публиком сретне на представи »Тамна је ноћ«, за коју се она, а и ми, нада да ће у скорије време доћи и у наш град.

Теодора Младеновић

ИСПРАВКА

АУТОР–ПРОФЕСОР БОРИСАВЉЕВИЋ

»Неуштитавост – трајна одредница светог Саве«, Ибарске новости бр. 2113 од 3. фебруара 1994.

Ви сте у прошлом броју (2113) Ибарских новости у тексту Неуштитавост – трајна одредница светог Саве лоше обавестили ваше читаоце. Наиме, при кају Вашег текста пишете: »Вече уочи Савина дана у краљевачком Позоришту припало је ученицима литерарне секције краљевачке Гимназије који су извели музетан програм о светом Сави...« Хвала Вам на лепој квалификацији, али реч је о томе да програм нису правили ученици (камо лепе среће да јесу!) литерарне секције (секција у школи постоји). Сценарио (а и режија) су моји. У писању сценарија који је ишаце писан на основу познатих мотива из наше књижевности, али и неких мојих оригиналних текстова, уложио сам неки свој интелектуални напор и само Вас због тога молим да исправите своју дезинформацију. Иначе, текст су казивали полазници факултативне наставе сценске уметности коју (опет) ја водим. Унапред захвалам.

У Краљеву, 4. 02. 1994. Радисав Борисављевић, професор Гимназије, Краљево

МАЛИ ОГЛАСИ

- Продајем плац од 10 ари у Готовцу код Манастира. Телефон: 816-848.
- Продајем кућу у Београду. Информације на телефон: 23-815 после 21 час.
- Издаје се кућа за пословни простор површине 200 м² са подрумским простором 35 м² у Карађорђевој 21. Телефон: 21-966.
- Оглашавам неважећом диплому IV године дрвног смера, зашмања дрвни техничар издату 1993. године у шумарскогеографској школи »Душан Пено« Краљево на име Црењуљаревић Александра.
- Оглашавам неважећом радњу књижицу регистарски број 281/93, серијски број 610925 издату 23. 3. 1989. год. на име Узунковић Зорана.

СЕЋАЊЕ

Јовановић Јован Јова
и
Јовановић Љубица рођ. Клипа

С болним сећањем **њихова Љуба**

Прошле су две тужне године од мрти нашег вољеног

Дејана Каровића
из Шумарина

Увек ће те волети и никада те неће пружити твоји најмилији: мајка Сојка, брат Срђан и отац Живорад

Дана 16. 02. 1994. год. навршава се пет година од смрти

Добрије Ракић
из Мрсаћа

Увек ће те волети и никад заборавити
суруг Драго са породицом

У недељу 13. фебруара 1994. год. навршава се 10 тужних година од смрти нашег вољеног

Радомила Грујића
из Рибнице

С дубоким поштовањем суруга Милка са децом

У суботу 12. фебруара 1994. навршава се пола године од смрти нашег драгог.

Зорана Поповића
из Краљева

Тога дана даваћемо полугодишњи помени на краљевачком гробљу.
Његови најмилији: суруга Бојана са децом

Дана 16. 02. 1994. год. навршава се пет година од смрти

Добрије Ракић
из Мрсаћа

Увек ће те волети и никад заборавити
Твоје ћерке

Дана 15. фебруара 1994. године навршава се годину дана од смрти нашег вољеног оца и деде

Дмитровић Велизара
из Врдила

Тога дана изаћи ћемо на његов гроб, положити цвеће и залити га сузама.
Породица Дмитровић

Дана 15. 02. 1994. навршава се седам тужних година од смрти нашег вољеног

Васиљевић Славка
возача из Краљева

Његове доброте, пажње и љубави којом нас је окружио увек ћемо се сећати
суруга Нада са децом и унуцима

13. 6. 93. – 13. 2. 94.

Тодоровић Драгана – Гага
студент

Кад лежем да спавам у ноћ касно
Уместо тебе видим то јасно
Сад је мама у твојој кревету
Загледам се у слику
У души бол празнина тама
Тржем се натрес личи
Да ал то је ипак само мама
И кад ме сан савлада хо у причи
Добити нову мору нову муку
Скачем зовем те анђеле најдражи
Полетити к мени пружаш ми руку
Ал не то је ипак само мама на стражи
Твоја сека Мирјана

17. фебруара 1994. године навршавају се две године несрећних дана откако смо остали без нашег милог

Драгана Милетића – Гага
из Лешева

Отишао је најбољи из наше породице а нас оставио да за њим вечито тугујемо, ослушкујемо његове кораке и очекујемо да ће нам одику доћи.
Узалуд те чекамо да нам се јавиш, да нам дођеш – а тебе нема.
Отишао си тамо где сушта нема, где је тама – али ти си Гага у нашим срцима као туга, као бол и чежња, као сена, као суза која капље и живиш док ми живимо.
Твоји неугешци

IN MEMORIAM

1. 02. 1989. – 1. 02. 1994.

Спасовић Милосав – Ђамило

Ни време од 5 година не може избрисати лепоту сећања на тебе. Доброта и лик твој остаће заувек у нашим срцима.
Породица Дуњић

У четвртак 17. 02. 1994. год. навршавају се две тужне године од како нас заувек остави наш вољени и никад прежаљени

Драган Милетић – Гага
из Лешева

Тога дана посетићемо његов гроб, заштити га цвећем и залити сузама.
Године пролазе а његов драги лик и племенитост остају у нама.
С љубављу и поштовањем: брат Илија, сестра Славица, тетка Роса и теча Доле

Анђеле наш драги,
И даље сваки дан упиремо очи ка
Кампи очекујући да се појавиш
Са секом.

Ујна Милица, ујка Биле, браћа
Милоша и Небојша, баба Зора и де
да Милорад

СЕЋАЊЕ

12. 2. 1992. – 12. 2. 1994.

Банковић Ђорђе

Остаћеш вољен и никад заборављен, драги мој
Боле.
Твоја Нада

У недељу 13. фебруара 1994. године навршава се дванаест тужних месеци од када нас је заувек напустила наша драга и никад прежаљена мајка, наша бака – Лика, свекрва, прабаба

Миља Јовановић, рођена Петровић
из Краљева

Дванаести месец одбројава своје последње дана како дубока туга влада хаосом унетим у наше животе. Кажу: »Време лечи све«. Али ни време од годину дана није успело да умањи страховити бол који нас је заробио. Бол који хара нашим срцима прети да никада не престане.

У суботу 12. фебруара 1994. год. у 11 сати на Краљевачком гробљу даваћемо годишњи помени нашег драгог

Стаменку Васковићу

Успомену на његов лик вечно ће чувати
Његови најмилији

Годину дана суза. Само сузе и опет сузе. Годину дана уздаха и жецаја. То је све што смо поклањали и још увек можемо да поклонимо њеној сени.

Изгреву први прва наша беба
Што мамин срце подиже под небо
Ватро са видика што нас све озари
Ни у сну не списмо али ти за часак
Да нам роса тако у трену испари
Или да изгревак постане угасак
Већ давно издале сузе тату
Мама плаче и чаји сека пати
Само ти осећаш ове речи у шапату
Што уместо тате плачу ко матери
Црна судбина на пут нам искочи
Па сад крај капеле сајамо на плочи
Два бела галеба к мору обрушена
Док седим ћери на врху зрелих стена
На клупи збржемо прва размисљања
На вечном кругу сви смо смо тачке
И све би било ко нормална стања
Да беше по реду а не наопаке
Људи нам сине кажу главу горе
А нама срце хоће тада пући
Ми остајемо да нас јадни море
Они трком да загрле кући
мама Верница и отац Радош

Дана 4. 2. 1994. године навршила се година од смрти нашег драгог мужа, оца деде, таста и свекра

Петровић Милоша

С много љубави његови: суруга Миља, син Жико, ћерке Лена и Мира, снаха, зет, унуци, унуке и праунаук

Протеклих годину дана, ова зима и долазеће пролеће у читавом низу наредних без ње и њеног осмеха, драгог и милог лика пусти су и хладнији од било којих до сада. Али ниједно време, никаква хладноћа, ниједан ветар, ни сурова мена овог времена, овог света, не могу заледити нити избрисати њене трагове. Они остају вечни! Јер, њена велика љубав и пожртвованост коју је пружала својој деци, нежне речи упућене свима, као и топлића њених очију топе сваки лед.

У суботу 12. фебруара 1994. године навршава се 40 тужних дана од када се из стварности пресели у сећања наш драги

Дуњић Иван – Ђеро
из Краљева

Тога дана у 12 часова на гробљу у Краљеву даваћемо помени на позивамо рођаке и пријатеље да нам се придруже у својој успомена на нашег драгог Ђера
Његови најмилији

И док се крв леђи у жилама, без обзира на топлину долазећег пролећа, патња не јењава, а мисли не мирују. Наше мисли су упућене њој, јер заборав на њу никада неће наћи пут до наших срца, до наших мисли.

Време тече са откуцајима часовника неумитно док казале буду 13. фебруара 1994. године показале 12 сати када ће се око њене хумке на Краљевачком гробљу окупити сви њени и још једном снагом својих мисли провести неколико тренутака с оном коју су толико волели, а која их је без своје жеље заувек напустила.

Дубоку захвалност дугујемо својој родбини, пријатељима и комшијама који су протеклих 365 тужних дана својим присуством покушали да ублаже наш бол. И зато: Будите опет са нама и њом!
Породице Манојловић, Јојић, Лазовић, Никитовић и Радосављевић из Краљева и Чачка

КЉУЧНИ ИГРАЧ ФК ТРГОВАЧКОГ ГОРАН САВЕЉИЋ ПРЕД ДИЛЕМОМ

фотеља или деветка

касније мој велики фудбалски учитељ и пријатељ. Убрзо сам се са Милојевићем обрео у тaborу Слоге – прича Горан.

После тога носио је дрес Младог радника из Грдине. У протеклој полусезони брашно је боје Трговачког. Доста успешно. Зато људима који сада воде тим Трговачког тешко пада недоумица у којој се налази вршни фудбалер. Тренутно у краљевачком

Док се фудбалери Трговачког, члана Округне лиге марљиво припремају за наставак првенства капањем, голгетер а понекад и стуб одбране »љубичастих« Горан Савељић (28), налази се у великој дилеми. Због превеликих обавеза на радном месту и породични није се још увек прикључио својим клубним друговима иако је прозивка извршена пре двадесетак дана.

– Занета сам у недоумица шта да учиним – каже Савељић. Фудбал изнад свега волним, желео бих да играм и помогнем својим знацима млађим колегама из екипе, али обавезе ме из дана у дан притискају.

Горан је, иначе, комерцијални директор Графичке радне организације »Слово«. На ово одговорно место постављен је пре два месеца а обавезе које проистичу и које треба испунити траже комплетну личност. Ту нема калкулација.

Тренер Трговачког, марљиви Живорад Петроваћ са пострљивим очесима да се Горан прикључи првом погону »трговача«. Такав фудбалер би и те како добро дошао у прелећној трци за освајање златних бодова. Горан је каријеру започео у Радничком из Вучитрца. Ту се у првенству Прве косовске лиге доказао као голгетер и после две сезоне успео је позив из оближње Косовске Митровице. По добрим играма у Трепци, упамтили су га и фудбалери Слоге. Зблио се то пре тачно седам година.

– На једној утакмици која је била веома важна за Слогу играо сам добро и ту ме је запазно тадашњи тренер Милутин Јакић,

ПРЕД ВЕЛИКИМ ИСКУШЕЊЕМ: ГОРАН САВЕЉИЋ

окожном лигалу играју углавном млади и неiskusни играчи којима би вишегодишње фудбалско путовање Савељића добро дошло.

– У Округној лиги се сада игра веома добро, квалитет екипа је изједначен тако да ће у прелећном делу првенства на појединачним мечевима одлучивати шансе – рекао је на крају Горан Савељић.

За Трговачки та шанса би свакако био баш овај вршни фудбалер.

С. Петковић

ИЗ ФСО КРАЉЕВО: РЕАКЦИЈА НА ТЕКС »РЕГИСТРАЦИЈЕ У МАРКАМА«

за чланарину – лева копачка!

На Конференцији клубова Међуопштинске и Округне фудбалске лиге, клубови су се између осталог жалили на високе надокнаде које треба платити пред почетак такмичења. О томе смо и ми писали у тексту под насловом »Регистрације у маркама«.

– Клубови се сигурно не жале на регистрацију јер се то односи само за

есуцијалне нове играче који долазе у клуб. Веће су ставке чланарина за клубове и играче. Међутим, то није никаква новина јер се чланарина не плаће од ове године. Од када постоји фудбалско такмичење постоје и обавезе које клубови треба да измире – каже Милорад Миљковић, секретар Фудбалског савеза општине Краљево.

– Представници клубова тврде да ће све то осиромашити њихове фондове за такмичарску сезону?

– Ми смо те обавезе претворили, као и сви остали, у бодове (читај у маркама) а целокупна сума одговара цени, рецимо, једне копачке – лева или десне. Регистрација за једног новог фудбалера износи колико и једна чашница пића(!) Чудно је да се клубови не жале на такве који се праве после утакмице са судијама. То свакако није обавезно.

– На конференцији клубова речено је да чланови Председништва нису знали за висину надокнаде клубова?

– То је њихова ствар јер поједини чланови Председништва се чудно понашају. Хтели би да буду добри и са Савезом и са клубовима. Мењају мишљење од тренутне ситуације. Тако је било и на Конференцији, а тврди сви су били сагласни са сумом коју клубови треба да уплате. Но, хтели су да се додворе представницима клубова, да нека им буде. Заинтересовано је да се за »судбинку клубова брину и људи који нису представници ниједне екипе, већ само обављају некакав делегатски дужности на вишим лигама и наравно имају користи од Савеза. Све у сему ситуација је чиста, радили смо онако како је то прописано у ФСЈ и мислим да клубовима неће бити тешко да измире обавезе – рекао је на крају секретар ФСО општине Краљево Милорад Миљковић, који не памти када је последњи пут примио плату за посао који равностој обавља. Људе који раде у фудбалу то, наравно, најмање интересује.

С. Петковић

ОДБОЈКА – ЖЕНЕ

почело првенство

Прошле суботе и недеље настављен је други део првенства у Првој-Б савезној одбојкашкој лиги за жене. Одбојкашице »Шумадије-дрво« из Краљева гостовале су у Лазаревцу где су поражене од домаће Колубаре са 3:0 (15:2; 15:4 и 15:10).

Краљевачке одбојкашице иако су зимски одмор искористиле за максималне припреме ипак са овом младом екипом још увек не могу да се супротставе екипама у овој веома квалитетној лиги.

– Сасвим смо својих квалитета, али и квалитета наших противника који су знатно јачи и у овом првенству значајније су нам утакмице него резултати, – коментарише тренер Краљевчанки, Тома Радаковић. Екипа »Шумадија-дрво« игра у истом саставу као и прошле сезоне, без појачања, а свака првенствена утакмица им је добродошла за стицање рутине.

У суботу поподне (16 сати) »Шумадија-дрво« састаје се у Краљеву са још једним јаким противником. У госте долазе одбојкашице Новог Сада. Д. О.

КУГЛАЊЕ: ЈУНИОРСКО ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ

магнохром испред прволигаша

Прво учешће Магнохромових деџака на јуниорском екипном првенству Југославије у куглању одржано у Београду било је вине него успешно у конкуренцији 16 екипа у којима су били представници свих клубова Прве савезне лиге. Магнохромову екипу сачињавали су у ствари галети (до 17 година) док су сви остали у својим редовима имали јуниоре (од 18 до 23 године). Милан Чамагић (777 чубева), Игор Миланковић (742), Веселин Ракаћ (713) и Александар Дуњић (697) са 2.929 оборених чубева освојили су једанаесто место испред београдског Партизана, Црвене звезде, Спартак (Де-

беџача), Морнара (Тиват) и краљевачког Ибра.

За јуниорску екипу Ибра која је освојила 16-то место наступали су Владимир Тодоровић (672), Горан Антић (659) и Мишица Вукомановић (666 чубева). Д. О.

НА ЈУНИОРСКОМ ПРВЕНСТВУ СРБИЈЕ У БОКСУ

две шампионске титуле

МИЛАН ТЕРЗИЋ СА ТРЕНЕРОМ МИОДРАГОМ МИЈИЋЕМ

Млади краљевачки боксери, чланови бк. Металац, изврсно су стартовали на почетку овогодшњег такмичарске сезоне. Прошле суботе и недеље на појединачном јуниорском првенству Србије одржаном у Арањеловцу наступило је 130 такмичара из свих боксерских клубова са подручја републике. Међу њима и пет јуниора из Краљева.

Милан Терзић, као што се и очекивало још једном је потврдио своје врхунске квалитете, да би се после три меча поново окитио златом и титулом првака Србије у велтер категорији. У првом сусрету савладао је Јодића из београдског Партизана 2:0 (прекидом у 3. рунди), затим Обровца из суботичког Спартакa на поене (2:0) и у финалу Пламена из новосадске Војводине (2:0). Попут њега у Арањеловцу је блистао и

Невад Миљковић који је постао првак Србије у полусредњој категорији. Убедљиво и надмоћно победио је Лазина из ваљевског Металац(2:0) и Гардића из чабанског Сокол (2:0).

Четрнаестогодишњи Братимир Танасковић постао је вицешампион у папир категорији. Добрио је први меч против Руштитија

(Приштина) са 2:0, док је у финалу поражен од Николића (Панчево) 0:2, али је својим борбама одушевнио све гледаоце и постао њихов љубимац. Сва тројица стекли су право да учествују на предстојећем јуниорском првенству Југославије које ће се одржати током наредног месеца.

Простала два члана бк. Металац, Ненад Трајковић (п. средња) и Зоран Шингелић (лака) изгубили су мечеве у полуфиналу.

Њихов тренер Миодраг Мишић-Шинић очито је преизодован постигнутим резултатима својих пулена и очекује да се у наредним месецима докажу квалитетом и резултатима.

После првенства у Арањеловцу Милан Терзић је уарићен у списак оследствра међу пет најбољих јуниора за састав младе репрезентације Југославије и позван је на припреме које ће се одржати у марту.

Д. Обрадовић

КОШАРКА – ПРВА СРПСКА ЛИГА

седма узастопна победа

Трепча – Машинац 86:95 (33:47)

У 15. колу кошаркаши Машинца су у Косовској Митровици као гости савладали домаћу Трепчу, и тиме наставили победоносну серију. Била им је ово седма узастопна победа, којом су задржали виеок пламан на тебели.

ТАБЕЛА				
Панда	15	13	2	1261:1030 28
ИМТ Железничка	15	12	3	1435:1099 27
Машинца	15	12	3	1375:1146 27
Железничар	14	11	3	1200:1034 25
Земун Дрвоаркет	15	10	5	1277:1125 25
ФМП Железник	15	8	7	1325:1229 23
Стари град	15	7	8	1333:1322 22
Златабор	14	7	7	1180:1220 21
Миошница	14	6	8	1206:1164 20
Трепча	15	5	10	1270:1424 20
Клиж	15	3	12	1187:1360 18
Гоч	15	2	13	937:1319 17
Бајина Башта	15	0	15	958:1136 15

Играчи Трепче су у наставку заиграли много боље. Полако су смањивали предност Машинца, да би у последња два минута били у мшпусу од селам поента – 84:77. Са неколико сигурних погодака Јаковића, у финалу утакмице Краљевчани заслужено

доносе нове бодове кући. Кописе на овој утакмици су постигли: Лазин 12, Јанковић 12 (1x3), Влаховић 38 (6x3), Богатићев 7, Стамболић 17 и Стефановић 9 (1x3).

Следећу утакмицу Машинца игра у Краљеву, а противник му је фебруарија Темпа из Бајине Баште.

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ ЗА МЛАЂЕ СЕЛЕКЦИЈЕ

Машинац – Страгари 113:69 (64:30)

Калети Машинца савладали су тим Страгара са убедљивих 44 поена разлике. Треба истаћи изузетну ефикасност капањена Матића, који је постигао 39 поена, као и одличну игру тандема центара Милошевића и Матовића.

ПИОНИРИ

Машинац – Биг Енекс 70:57 (37:31)

Пионери су се придружили старијим колегама. У дербију кола савладали су тим Биг Енекса. Нису успели да надокнаде минут из Ваљева од четрнаест поена и поред изврне игре Југослава Дашића који је постигао 29 поена. Д. П.

СПОРТСКИ ВРЕМЕНПЛОВ КРАЉЕВА

трчање у природи

Најстарија од свих »Краљича спортова« била је увек омилена међу краљевачком омладином. Атлетиком су се бавили готово сви узраси оба пола у личној и незваничној такмичењу, јер организоване атлетске организације у старом и предградном Краљеву није било. Како у граду тако и по селима, деца и младићи међусобно су се надметали ко је брзи у трчању, ходању, бацању камена, скоку у вис и даљ.

Трчали се, играло и забављало. »Краљича...« је била присутна на сваком хбраку, у школама, на улици, спорским теренима.

Прва званична атлетска такмичења у Краљеву забележена су тек после Другог светског рата. У ослобођеном и разрушеном граду није било помена о неким атлетским теренима, а какавсване улице нису биле погодне за такмичења. Ипак, део улице Војводе Путника од Ибарског моста до садашње зграде МУП-а био је обложен коком и остао је читав. На тој стази 1947. одржана је трка на 100 метара у којој су учествовали омладинци и фудбалери. Међу њима су борбу за прво место водили Милана Борђевић, Миодраг Поповић – Попад, Кешо Константиновић, Предо Стефановић, Џинџо и још неки, познати као вршни спринтери. Њихове такмичење изазвало је пажњу љубитеља спорта и оба тротоара улице Војводе Путника били су напачкани гледаоцима. Победно је Михаило Борђевић, који се касније прославио за време одслужења војног рока када је постао савармијски првак Југославије у Сарајеву у тркама на 100 метара и 110 са препонама.

После неколико година при Фабрици вагона, поред неколико спорских, оформљена је и атлетска секција која је била у склопу спортског друштва Металац. Са повећаним бројем чланова секција је убрзо прерасла у клуб, а доласком Милана Матијевића са завршених студија у Скопљу, атлетика у Краљеву добила је организовани вид рада. Ту су се окупили познати атлетски радници Бојан Поповић, Душан Поповић, судија Округног суда и још неки.

Заједно са Ибарским новостима они су у периоду од 1956–1959. били иницијатори уличних трка поводом 29. новембра – Дана ослобођења Краљева и изласка краљевачког листа Ова »Ноћна трка« од Магнохрома до Споменика била је велика атракција за бројне грађане. Сама трка имала је међународни значај јер су у њој учествовали такмичари из неких афричких земаља, а два пута је био победник тадашњи ас југословенске атлетике Велипа Мугоша. Уместо исхара, најбоље пласираним атлетичарима дељене су уметничке слике тадашњих краљевачких сликара и дипломе.

Атлетски клуб Металац почео је да организује о пролећа и јесењу кросеве на којима су учествовали бројни ученици краљевачких и оближњих селских школа других спортских организација и припадници ЈНА. Најпогоднија стаза за трчање у природи била је на Ратарском имању, касније су се кросеви одржавали на Аеродрому и под обалом крај Ибра. На овим кросовима откривени су бројни таленти који су касније прославили краљевачку »Краљичу спортова«. Вучић Ђоковић, Милорад и Мића Вукомановић, Бора Станковић, Коста Коларевић и шиз других попут њих чија су се имена прочула на Балканским кросевима и ван граница наше земље.

На слици је детаљ са пролећног кроса одржаног на Ратарском имању 1958. године.

Припремио: Држ. Обрадовић – Кошаре

цетињани само запретили

• Бобаник у првом колу Беле лиге савладао Ловћен (75:70) и поред тога што су домаћи кошаркаши залиху из првог полувремена (46:27) распродавали у бесцење • У суботу у 24. колу Краљевчани (поново) у Подгорици •

И други црногорски кошаркашки прволигаш положио је »свијетло оружје« на краљевачком паркету у року од четири дана али је сачувао образ, односно избегао убедљив пораз. После Будућности (уторак) и Ловћен је (субота) био на прагу резултатског дебакла али је домаћин био искупио мека срца. И док су Подгоричани после минуса од 30 кошева успели да са паркета оду са пристојних – 13 поена дотле су ученици Весели-

опуштање, серија грешака у које упадају и тако искусни асови као што су Медановић и Ристановић. Тренер Ђорђевић не успева да »повуче ручну« па завршица има прединфрактну димензију. На 31 секунду пре краја Ловћен смањује на 73:70. Срећа је, ипак, на страни бољег па Драган Ристановић на 10 секунди пре краја са линије слободних бацања решава све дилеме а близу 2.000 гледалаца има право на уздах олакшања.

СПРЕЧИО ПРЕОКРЕТ: РИСТАНОВИЋ ПОД КОШЕМ ЦЕТИЈАНА

предност домаћег терена искористити већина екипа у Белој лиги, прокоментарисао је суботњи окршај старих ривала тренер Ловћена Веселин Капћелан.

У наредном 24. колу Бобаник ће по трећи пут укрстити копча са Будућношћу из Подгорице. Исход другог је већ поменут а у првом је Будућност као домаћин

славила победу од десет поена разлике 86:76 (41:35) захваљујући симултанки Александра Ивановића. Подгоричани више немају шта да изгубе јер су слабијим учинком у досадашњем току првенства међу најозбиљнијим кандидатима за прелазак у нижи ранг такмичења.

З. Бачаревић

СЛОГИН »БЕЛИ БРОД« ХВАТА КУРС ПОРЕД ИБРА

матаруге за плодно пролеће

• Смештени у Термалу а тренирајући и играјући утакмице на игралишту Ибра Краљевчани јуре форму за пролећни старт 27. фебруара

Требало је да прођу године па да фудбалери Слоге главни део зимских припрема обаве у најближем комшилуку, у Матарушкој Бњи. Истина, догађало се да у овом бањском лечилишту али и спортском центру најпопуларнији краљевачки клуб буде у карантину пред важне утакмице али не и на базичним припремама за такмичарску полусезону.

Према најави из половине јануара кандидати за такмичарску поставу за пролеће '94. од суботе су са тренерима Бранком Вукаћеви-

ћем и Славишом Марковићем у Матарушкој Бањи где остају недељу дана и где ће одиграти и серију пријатељских утакмица. Пред селидбу у Бању Слога је

ТАНДЕМ »ПО СТАРОМ« ТРЕНЕРИ СЛОГЕ СЛАВИША МАРКОВИЋ И БРАНКО ВУКАЋЕВИЋ

Снимак: С. Петковић

одиграла у Краљеву пријатељски меч са крушевачким Напретком (1:2) а у Грдици са Младим радником 0:0.

Први у серији пријатељских сусрета у Матарушкој Бањи Слога је одиграла у понедељак а противник је била Брегалница из Штипа, чији се фудбалери налазе на припремама у Врњачкој Бањи. Ову сада већ међународну пријатељску утакмицу са старим ривалима из славних друголигашких дана Слога је решила у своју корист резултатом 2:0. Први се »у листу стрелаца« уписао повратник из армије Ђурић у 3. да би најубојитији голгетер у белом дресу минуле јесени Душко Милиновић коначни резултат у 21. минуту. Јуче је спаринг партнер била Трпча из Косовске Митровице, такође деценијски ривал Краљевчана из друголигашких и трећелигашких дана...

З. Б.

»БЕЛА ЛИГА« – 23. коло

КРАЉЕВО: Бобаник – Ловћен	75:70 (46:27)
БАР: Морнар Воли – ОКК Инвест експорт	86:69 (38:30)
ВАЉЕВО: Биг енекс Металац – Будућност Деметра	74:63 (34:33)

ТАБЕЛА

Морнар Воли	23	10	13	1934:1986	(- 26)	33
Бобаник Краљево	23	9	14	1955:1923	(- 68)	32
Биг енекс Металац	23	9	14	1848:1988	(-140)	32
Ловћен	23	8	15	1845:1946	(-101)	31
Будућност Деметра	23	7	16	1880:2053	(-173)	30
ОКК Инвестекспорт	23	6	17	2002:2138	(-136)	29

24. КОЛО (12. фебруар): ОКК Инвест експорт – Ловћен, Будућност Деметра – Бобаник Краљево и Морнар Воли – Биг енекс Металац.

на Капћелана у суботу чак запретили шокантним преокретом у самој завршници. Све је у том већ 23. прволигашком колу ове сезоне ишло на воденицу Ђорђевићевих пулена. Вођство се повећавало из минута у минут, почетком другог дела игре прелазило је чак и двадесет поена. А онда, несхватљиво

– Краљево има изузетно »писмену« кошаркашку публику која зна да навија, али чак и да »води утакмицу«. Ово је за нас »планирани« пораз, чинили смо много грешака на почетку утакмице а касно смо се пробудили. Не искључујем могућност изненађења у преосталих девет кола али ће

ОДБОЈКА – ПРВА Б ЛИГА (МУШКАРЦИ)

гужва за друго место

• Рибница »плићак« преко Врбаса (3:0 против Меделе), Обилић поклекао у Љигу, ВЕКА као домаћин поражена од Младог радника

После двомесечне паузе одбојкаши су поново на паркету у трци за бодове. Краљевачка Рибница није

Резултати 11. кола: Спартак – Обилић Инскс Рент-а-кар 3:1, Медела Витамикс – Рибница 0:3, Века – Млади радник М. турист 1:3, Трудбеник – Студент 0:3.

Мл. радник	11	11	0	33: 6	22
Обилић	11	8	3	27:13	16
Рибница	11	7	4	26:12	14
Спартак	11	7	4	25:15	14
ВЕКА	11	7	4	23:16	14
Студент	11	3	8	10:26	6
Трудбеник	11	1	10	4:32	2
Медела	11	0	11	5:33	0

Парови 12. кола (12. и 13. фебруара): Обилић – Трудбеник, Студент – ВЕКА, Мл. радник – Медела, Рибница – Спартак.

имала тежак посао да у Врбасу савлада домаћу Меделу максималним резултатом од 3:0. За Илићеве ученике било је то тек мало јаче загревање пред две важне утакмице на свом терену са директним ривалима у трци за другу стартну позицију пред плеј оф. Наиме, у суботу Краљевчани имају овогодишњу премију пред својим навијачима а у госте долази Спартак из Љига.

– У прошлом 11. колу на руку су нам ишли резултати у Љигу и Футогу. Спартак је савладао Обилић, а Пожаревљани су тријумфовали у Футогу па смо Обилићу пришли на само два бода. То нам је велики мотив да у суботу против Спартака занграмо пуном снагом и реванширамо се за пораз у првом делу првенства у Љигу. Недељу дана касније и Београђани нам долазе на ноге и верујем да ћемо тада ми заузети другу позицију, оптимиста је млади »техничар« Рибнице Вељко Петковић.

З. Б.

ИЗ ФС РАШКОГ ОКРУГА

НОВИ »ЉУДИ У ЦРНОМ«

Краљевачке фудбалске судије добиће почетком наредне седмнице појачање. На курс делилаца правде пријавило се двадесет кандидата који су већ успели да положе теоријски део испита. Своје знање и умеће на »практичном примеру« показале се у среду на пријатељској фудбалској утакмици Млади радник – Младост (Врдила). У Савезу тврде да кандидати показују солидно знање и да постоји велика шанса да сви успешно положе испит за »људе у црном«.

С. П.

АТЛЕТСКЕ АКТУЕЛНОСТИ

милици медаља – дарко четврти

У атлетском тунелу београдске »Маракане« у суботу је одржано првенство Србије у дворани у категорији млађих и старијих пионира. Атлетски клуб Краљево на првенство је одвео пет својих такмичара (потропиливи само за пут вишемесечну уштеђевину од 150 ДМ) од којих се најбоље пласирала Милица Пејовић у конкуренцији млађих пионирки. Она је на 60 метара освојила треће место и бронзану медаљу са резултатом 8,7. У истој дисциплини Сашела Пешћ била је 7. (8,9).

У конкуренцији старијих пионира Дарко Лисица је на 60 метара био 5. са резултатом 7,4 – Дарко Тодоровић 9. (7,9) а Владимир Јеремич 13. у јакој конкуренцији од 20 такмича-

ра из целе Србије. Колико је конкуренција била јака говори и податак да је разлика између првог и шестопласираног била само две десетине односно један метар.

Дарко Тодоровић је наступио и на 60 метара препоне зауевши 4. место (9,9) а Владимир Јеремич је у скоку у даљ био 7. (4,72).

До краја фебруара атлетским надама Краљева предстоје два велика такмичења. Прво првенство Југославије за пионире (у дворани) одржаће се 20. фебруара а 26. је у Оплову код Панчева првенство Југославије у кросу, већ традиционална успешна за краљевачке атлетичаре.

З. Б.

САЗНАЈЕМО...

КОНДИС

• ПОЛУФИНАЛЕ међународне боксерске ревије »Београдски победник« требало је да се одржи у суботу у Краљеву, али због великих трошкова боксерски клуб Металац одустао је од организације ове приредбе.

• КАПИТЕН женског фудбалског клуба »Краљево«, Снежана Ђуровић, појачала је екипу »Максима« из Бајине Баште која је протеклих дана учествовала на међународном турниру у малом фудбалу одржаном у румунском граду Араду.

• ДОСКОРАШЊИ фудбалер подмлатка Слоге 17-годишњи Милош Матковић (тренер Борис Буњак) уписао је колеџ у Атини и поред школовања наставио је фудбалску каријеру у подмлатку ПАОК-а где је својом игром одушевио грчке тренере.

• ЈОШ ЈЕДАН познати предатни краљевачки фудбалер ск. Ибра и ск. Мораве Димитрије Димитријевић – »Мито мито« (син некадашњег средског начелника Николе), преминуо је средином прошле недеље у 72. години и сахрањен у Београду где је живео као пензионер.

• НА БРЗОПОТЕЗНОМ шаховском турниру шахиста-аматера одржаном прошле недеље у Краљеву победио је Вукашин Копитовић са 12 поена у конкуренцији десет такмичара.

• ТРЕНЕР Машинца, Зоран Милашиновић иако врстан кошаркаш није се показао као добар смучар и на Копаонику је повредио ногу коју сада држи у гипсу, а уместо смучарских штапова користи штаке.

• КУГЛАШИ краљевачког Ибра када су видели ценовник услуга за коришћење домаће куглање (15 динара на сат) носе се мишљу да наредне првенствене мечеве Прве савезне лиге играју као домаћини у Г. Милановцу или Крагујевцу где је тарифа нижа (4. дин. на сат).

• ЗБОГ великих трошкова краљевачки голубари одустали су са организовањем своје забаве, а на супрот њима офк. Трговачки организоваће традиционалну »Трговачку забаву« 19. фебруара у хотелу »Термал« за коју већ сада влада велико интересовање.

• РАДНИЦИ Стојанка читаве зиме рекреирају се у сали ош. »Чибуквачки партизан« играјући неколико пута недељно мали фудбал, а стални губитник у међусобним дуелима је екипа Љуба Станковића.

• ПРЕУЗИМАЊЕМ улога тренера у фк. Младости из Врдила, Ацо »Џаџиќ« Бркушанац је на најбољем путу да препороди овај својски фудбалски клуб и забележи успешније резултате у Првој општинској лиги Краљева.

• ПОЗНАТОГ ловца из Рибнице Слободана Благојевића – Пурка по повратку из лова у Метикошима колеге су на једвите јаде убедиле да је уместо фазана одстрелио обичну пљиску и тако је добио нов надимак »Пљиска«, а истовремено је баталио лов и посветио се продаји јужног воћа на пијаци јер ту не може да погреша.